ӨРКЕНДЕЙ БЕР, ОТАНЫМ – ҚАСИЕТТІМ!

№125–126
(4404)
Сенбі
22 қазан
2022 жыл

ASTANA AQSHAMY

ELORDA AQPARAT
МЕДИА ХОЛДИНГІ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

ТІРКЕУ АЯҚТАЛДЫ, ҮГІТ БАСТАЛДЫ

Бүгінге дейін барлығы алты үміткер тіркелген: Қарақат Әбден, Салтанат Тұрсынбекова, Нұрлан Әуесбаев, Қасым-Жомарт Тоқаев, Мейрам Қажыкен, Жигули Дайрабаев. Сайлау алдындағы үгіт 21 қазанда басталып, 19 қараша сағат 00:00-ге дейін жалғасады. 19 қараша – тыныштық күні. 20 қарашада сайлау өтеді.

ӘЛЕМДІ ШАРЛАП КЕТТІ

Кеше «Болашақ» бағдарламасының стипендиаты, АҚШ-тың Калифорния университетінде оқитын қазақстандық Нұргүл Маханбаева желіде Республика күніне орай челлендж ұйымдастырды.

Нұргүлдің бастамасын Қазақстан азаматтары бірден қолдай кетті.

«Мен барша қазақстандықтарды келе жатқан ұлттық мерекеміз – Республика күнімен құттықтағым келеді. Неліктен ерте деп сұрайсыз? Себебі мен челленджді бастау арқылы барша қазақстандықтарды, әлемнің кез келген жерінде жүрген отандастарымды, кез келген әлеуметтік желіде Қазақстан туымен бірге түскен суретті жариялауға шақырамын. Фотосуреттерді жариялағанда міндетті түрде #Bolashaq_Republic_Day #bolashaqkz #Менің Туым #Менің Болашағым хештегтерін қолдануды сұраймын. Осылайша, әдемі туымызды әлемге көрсетіп, оның кез келген жерде танылғанын қалаймын!» дейді «Болашақ» стипендиаты.

САҒАН КЕЛДІМ, АТАЖҰРТ

6-БЕТ | 25 ҚАЗАН – РЕСПУБЛИКА КҮНІ

ОТАН – ЖАЛҒЫЗ, ТУ – ЖАЛҒЫЗ!

8-БЕТ | 25 ҚАЗАН – РЕСПУБЛИКА КҮНІ

ДЕРБЕСТІККЕ ЖОЛ САЛҒАН ДЕКЛАРАЦИЯ

25 қазан РЕСПУБЛИКА КҮНІ

Құрметті елорда тұрғындары мен қонақтары!

Сіздерді еліміздің ең маңызды мерекелерінің бірі – Республика күнімен құттықтаймын!

Республика күнін мерекелеу уақытының да өзіндік орны бар. 1990 жылы дәл осы күні, яғни 25 қазанда Қазақ КСР-нің Мемлекеттік егемендігі туралы декларациясы қабылданды. Міне, осы күннен бастап еліміздің тәуелсіздігі басталды.

Мемлекет басшысының бастамасымен биыл бұл мерекені кезекті рет дәл осы тарихи күні атап өтеміз. Ал бұл – елдігімізді нығайту үшін жасалған маңызды қадам. Трансформациялар мен реформалардың артында берік және тәуелсіз мемлекет құрған халқымыз бар.

Біздің еліміз – бәріміздің ортақ үйіміз, ол – тұрақтылық пен сенімді түрде алға жылжудың кепілі. Бірлік пен келісім аясында бұдан да үлкен биіктерге жете аламыз.

Баршаңызды Республика күнімен шын жүректен құттықтаймын! Амандық, бақыт, бейбітшілік тілеймін! Еліміз өркендеп, көркейе берсін!

Алтай КӨЛГІНОВ,
Астана қаласының әкімі

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

БІРЛІК ПЕН КЕЛІСІМ – БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚ

ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Жетісу облысындағы жұмыс сапары барысында өңір жұртшылығымен кездесті. Президент бұл өлкенің өзіне ерекше ыстық екенін атап өтті. Мемлекет басшысы бұрынғы Алматы облысының жер көлемі тіпті үлкен болғанын, жергілікті басқару ісін жетілдіру үшін облысты екіге бөлу туралы шешім қабылданғанын жеткізді.

Президенттің айтуынша, бұл мұқият ойластырылып жасалған қадам және тұрғындар үшін қолайлы екені анық. Қазір Жетісудың әлеуметтік-экономикалық қуатын арттыруға бюджеттен қаржы бөлініп, қолдау көрсетіліп жатыр. Бұл шешім аймаққа инвестиция тартуға, инфрақұрылымды жақсартуға ықпал етеді. Қасым-Жомарт Тоқаев өз сөзінде Жетісу өңірінің дамуына тың серпін беретін кейбір мәселелерге арнайы тоқталды.

Қасым-Жомарт Тоқаев Жетісу облысының әкімдігі туризм саласын дамытуға айрықша мән беруі керек екенін айтты.

– Алакөл мен Балқаштың орасан зор әлеуеті бар. «Алтын-емел» және «Жоңғар Алатауы» ұлттық паркі – экологиялық туризмді дамыту үшін таптырмайтын жер. Текелідегі әйгілі Шажа және Қора сайлары керемет көріністерге толы. Міне, осының бәрі – тұнып тұрған байлық. Әрине, туристер көптеп келу үшін тиісті инфрақұрылым салып, қолайлы жағдай жасау керек. Бұл оңай шаруа емес. Соңғы жылдары бұл бағытта біршама жұмыс атқарылды. Бірақ мұнымен шектелуге болмайды. Жетісудағы ұлттық парктерде құны 3 миллиард теңгеден астам инвестициялық жобалар жүзеге асырылмақ. Оған ірі инвесторлар тартылды, – деді Президент.

Сонымен қатар жиында облыстың экологиясы туралы да айтылды. Текелі қаласын қорғасын-мырыш комбинатының қалдықтарымен ластау мәселесі көтеріліп, жердің құрғап кетуіне жол бермеу үшін Балқаш жағалауын көгалдандыруды қолға алу маңызды екеніне мән берілді. Мемлекет басшысы бұл жұмыстарды үйлестіруді Экология министрлігі жүзеге асыруы керек екеніне тоқталды. Сондай-ақ уәкілетті органдар Қытаймен бірлесіп, трансшекаралық Іле өзеніне судың жіберілуін бақылауға алуы қажеттігін атап өтті.

Мемлекет басшысы бүгінде әлем аумалы-төкпелі геосаяси жағдайға және бұрын-соңды болмаған жаһандық сын-қатерлер кезеңіне қадам басқанын айтты. Президент қақтығыстар мен соғыстар көбейіп, елдер арасындағы сенімсіздік күшейе түскенін атап өтті. Сондай-ақ осындай күрделі жағдайда халқымыздың бірлігі, қоғамдағы келісім мен тұрақтылықты сақтау ерекше маңызға ие екенін жеткізді. Бұған Қазақстан халқы ассамблеясы зор үлес қосып келеді. Реформалар кезінде ұлттық диалогтың әмбебап алаңы ретінде танылған Ұлттық құрылтайдың маңызды рөлі туралы да сөз қозғалды. Бұл институттың қызметі билік пен қоғам арасындағы ынтымақтастық негізінде халқымыздың бірлігін нығайтуға мүмкіндік береді.

– Мұндай жағдайда әр азамат өзінің сөзі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілікті сезінуі керек. Бұл, ең алдымен, қоғамда белгілі тұлғаларға, саясаткерлерге, журналистерге, блогерлерге қатысты. Ағат айтылған сөздер мен орынсыз мәлімдемелердің салдары ауыр болуы мүмкін. Қазақ «Айтылған сөз – атылған оқпен тең» деп бекер айтпаған. Пікірлердің плюрализмін сақтай отырып, біз радикализмнің, экстремизмнің және сепаратизмнің кез келген көріністеріне жол бермеуіміз керек. Біздің қоғамға іріткі салу әрекеттеріне заң аясында қатаң тосқауыл қойылады. Елімізде заң мен тәртіп бірінші орында тұруы керек, – деді Мемлекет басшысы.

Президент елімізде саяси реформалардың жүргізіліп жатқанын айтып, оның мән-мағынасын түсіндірді.

– Шын мәнінде, әділдік болмаса, ешбір сала дамымайды. Халқымыз «Әділ істің бәрі игі» деп бекер айтпаған. Құзырлы органдар, лауазымды тұлғалар шешім қабылдағанда осыны әрдайым есте ұстауға тиіс. Әділетсіз шығарылған шешім биліктің беделін түсіреді. Қоғамға іріткі салып, халықтың наразылығын тудырады. Сондықтан ешқашан әділдіктен аттауға болмайды, – деді Мемлекет басшысы.

ЖАСЫЛ ЭКОНОМИКАНЫ ҚҰРУҒА ЖӘРДЕМДЕСЕДІ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Жаһандық жасыл өсу институтын құру туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының заңына қол қойды. Бұл туралы Ақорданың баспасөз қызметі хабарлады.

Заң экономикалық көрсеткіштер мен экологиялық тұрақтылыққа, сондай-ақ халықаралық ұйымдармен және халықаралық институттармен ынтымақтастыққа бағытталған экономикалық өсудің жаңа моделін – жасыл өсуді әзірлеу және тарату үшін Қазақстанның Жаһандық жасыл өсу институтын құру туралы келісімге қосылуын қарастырады.

Келісім халықаралық ұйым ретінде Жаһандық жасыл өсу институтын құрудағы құқықтық қатынастарды реттейді. Институт 2010 жылы құрылған және штаб-пәтері Сеулде. Копенгагенде, Абу-Дабиде және Лондонда аймақтық кеңселері бар. Оның негізгі қызметі – жасыл экономиканы дамытудың ұлттық жоспарларын әзірлеу және іске асыру, ресурстық тиімді инвестицияларды, инновацияларды, өндіріс пен тұтынуды дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасау үшін зерттеулер жүргізу арқылы дамушы елдерде тұрақты даму мен жасыл өсуге жәрдемдесу.

Келісімді ратификациялау Қазақстанға институттың сараптамалық әлеуеті мен жинақталған білім қорына қол жеткізуге, сондай-ақ ешқандай міндеттемелерді алмай-ақ техникалық көмек тартуға мүмкіндік береді.

ҰЛЫ ДАЛА САЗЫ

Парламент Сенатының төрағасы Мәулен Әшімбаев «Көркемөнер академиясы» қоғамдық қорының 15 жылдығына орай Ұлттық музейдің бастамасы бойынша ұйымдастырылған «Ұлы дала сазы» көрмесіне барды. Көрменің ашылу салтанатына Мәдениет және спорт министрі Дәурен Абаев, Астана қаласының әкімі Алтай Көлгінов, дипломатиялық корпус пен шығармашылық зиялы қауым өкілдері, мемлекет және қоғам қайраткерлері, мәдениеттанушылар қатысты.

Мәулен Әшімбаев мұражайды аралау барысында академия мүшелерімен әңгімелесіп, жаңа жәдігерлермен танысты. Экспозицияда 150-ден астам кескіндеме, 30-дан астам графикалық жұмыс және мүсін бар. Олардың көпшілігі – соңғы жылдары дүниеге келген және әлі де өнерсүйер қауымның назарына ұсынылмаған туындылар.

Сенат төрағасы мәдениет пен өнер ұлттық ерекшелікті сақтаудағы аса маңызды мәселелердің бірі екенін атап өтті. «Көшпенділердің эстетикасы мен дүниетанымы өте терең және ерекше. Көшпенділерде адам табиғатпен етене жақын болып, әлемнің үйлесімді бөлігіне айналды. Қоршаған ортаға жанашырлықпен қарау номадтардың дүниетанымындағы маңызды ерекшеліктердің бірі болды. Осының бәрі көшпелі халықтардың бейнелеу өнерінде де көрініс тапты» деп атап өтті Мәулен Әшімбаев.

Сенат төрағасының пікірінше, бүгінде көптеген отандық суретшілер көшпенділердің өнерін заманауи тұрғыда зерделеп, оны әлемдік мәдениеттің маңызды бөлігіне айналдыру жолында еселі еңбек етіп келеді. «Суретшілер арасындағы біздің құрметті ақсақалымыз Амандос Ақанаев номадтардың эстетикасы туралы өзі түйген танымын бейнелеуге бүкіл өмірін арнады. Оның бұл бағытта қол жеткізген жетістіктері ауқымды, лайықты шәкірттер шоғырын тәрбиеледі» деген Мәулен Әшімбаев өнер қайраткеріне алғысын білдірді.

Сенат төрағасы сонымен қатар «Ұлы дала сазы» көрмесі ұлттық кодты сақтау тұрғысынан аса маңызды рөл атқаратынын атап өтті. «ҚР өнер академиясы» қоғамдық қоры» Қазақстан аумағында да, одан тыс жерлерде де түрлі көрме өткізуде белсенді қызмет атқарып келеді. «Ұлы дала сазы» көрмесі Қазақстанның бейнелеу өнерін кеңінен қанат жаюы және академия мүшелерінің шығармашылығын дәріптеу мақсатында өткізіліп отыр.

«БОЗОҚ» ҚАЛАЖҰРТЫ ҚАЙТА ҚҰРЫЛАДЫ

Кеше елордада «Бозоқ» ұлттық парк құрылысының басталуын бейнелейтін естелік тарихи капсуласын қалау рәсімі өтті. «Бозоқ» мемлекеттік тарихи-мәдени музей-қорығына қарасты паркті Астананың сол жағалауында Үркер және Ильинка ауылдары арасында салу жоспарлануда.

Мыңжылдықтар тарихы жазылған Бозоқ ескерткіші Ұлы дала құндылықтарының тарихи сабақтастығын бейнелейді. «Бозоқ» жобасын іске асыру ғылыми-зерттеу қызметімен қатар танымдық, ойын-сауық және спорттық сипатындағы функциялар маңызды болатын «жанды» музей құруды көздейді. Жобаның мақсаттары мен міндеттері – көне Бозоқ қалажұртын қайта құру және археология ескерткіштерінің түпнұсқасын сақтай отырып, ботай, сақ, ғұн, түркілердің тарихи кешендерін қалпына келтіру.

Жобаны 2022-2025 жылдар аралығында 4 кезеңге бөліп іске асыру жоспарланған. Шартты түрде парктің барлық нысандары тарихи және инвестициялық деп екі бөлікке бөлінеді. «Бозоқ» ұлттық паркін құру еліміздің туристік бренді, елорда тұрғындары мен қонақтарының мәдени демалыс орны болады, ішкі және халықаралық туризмнің өсуін қамтамасыз етеді. Тарихи жад капсуласын қалау рәсіміне Мәдениет және спорт министрі Дәурен Абаев, жетекші отандық ғалымдар, жоғары оқу орындарының оқытушылары мен студенттері, елорда мектептері мен колледждерінің, Ақмола облысының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі тарих мұғалімдері мен білім алушылары, қоғам өкілдері қатысты.

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

БІЛІМ САЛАСЫНДАҒЫ БРЕНД

ҚАЛАЙ ЖАСАЛАТЫНЫ АСТАНАДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯДА ТАЛҚЫЛАНДЫ

Астана қаласында кеше «Оқыту, тәрбиелеу, жақсы көру: Қазақстандағы балалар жылы» атты XIII халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция басталды. Екі күнге созылатын жиынға 1300-ден астам қазақстандық мұғалім мен ғалымдар, сондай-ақ Жапония, АҚШ, Австралия, Португалия, Испания, Мальта елдерінің белгілі педагогтары келді. 15 мемлекеттен 120 спикер білім жүйесінің ең өзекті тақырыптары бойынша тәжірибе алмасады. Ұйымдастырушысы – «Назарбаев зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымы. Конференция Астана қаласы әкімдігінің қолдауымен өткізілді.

Гүлшат САПАРҚЫЗЫ

Шетелдерден айтулы, танымал педагогтар, ғалымдар қатысты. Атап айтсақ, Финляндиядағы Йювяскюля университеті тобының EduCluster Finland инновация және сыртқы байланыс директоры Дэвид Марш, Корей білім беруді дамыту институтының ғылыми қызметкері Сунг Джи парк, Оксфорд университетінің профессоры Ирам Сираж (Ұлыбритания), Кембридж университеті емтихандық кеңесі өкілі Тим Оутс (Ұлыбритания), Жапониядағы ұлттық білім беру саясатын зерттеу институтының аға ғылыми қызметкері Тошия Чичибу, Эстониядағы көптілді оқыту бойынша сарапшы Питер Мехисто.

Конференция НЗМ оқушыларының биімен, әнімен, көрнекі көрмесімен басталды. Жиынға қатысушыларды Астана қаласының әкімі Алтай Көлгінов құттықтап, олардың жұмысына сәттілік тіледі.

– Педагогикалық идеяларды ортаға салатын іс-шара ел Президенті жариялаған Балалар жылы аясында өтіп отыр, бақытты, білімді балалар – біздің болашағымыз, өйткені бақытты, табысты балалар ғана биік мақсатқа жете алады, – деді қала әкімі өз сөзінде. – Білім беру сапасын жақсарту, баланы қазіргі заманға сай заманауи, сапалы біліммен қамтамасыз ету – Мемлекет басшысының бізге берген тапсырмасы. Осы ретте қала әкімдігінің, Білім басқармасының елордалық ұстаздарды қолдаудың ең үздік моделін көрсетіп отырғанын айрықша айту қажет. Жайлы мектеп жасаумен қатар елордада мұғалімдердің жалақысын көтеру бағытында оң өзгерістер бар. Соңғы екі жыл ішінде жалақылары 50%-ға, биыл тағы 25%-ға көбейді. Соңғы үш жыл ішінде 200-ден астам ұстаз шетелде тәжірибе алмасып келді, 2020-2021 жылдары қала әкімдігінің 1400 гранты, биыл 1000 грант қажет мамандарды даярлауға бөлінді. Жолдауда айтылған әрбір оқушының білім алып, жан-жақты дамуы үшін «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы қолға алынды. 4000 орыннан 80 мың орынға арналған 20 ірі мектеп салу жобасы стратегиясы Оқу-ағарту министрлігімен, тиісті органдармен бірлесе қолға алынғалы отыр. 2025 жылға дейін Астана қаласында 120 мың оқушы білім алатын мектеп ашу жоспарда бар. 2019 жылдан бастап үш жылда 70 мыңнан астам орынға арналған білім ордасы ашылса, биыл 20 мыңнан астам бала, барлығы 100 мыңнан астам оқушы оқу орнымен қамтамасыз етілді. Материалдық-техникалық жарақтандыру бойынша: 70-тен астам мектеп заманауи жаңа пәндер бойынша стенд-зертханалармен жабдықталды. Сапалы кадрларды даярлау мәселесіне қатысты интеллектуалды мектептермен орталық мемлекеттік органдармен бірлесе отырып жергілікті педколледж бен пединституттармен қоян-қолтық жұмыс істеуге, сапалы кадрларды даярлауға күш саламыз. Құрметті ұстаздар, конференцияға қатысушылар, осындай жиындар, тәжірибе алмасулар керек, әсіресе шетелден ең үздік педагогтар, ғалымдар өздерінің тәжірибесімен алмасуға келгені – қуантарлық нәрсе, оларға нәтижелі жұмыс тілеймін. Осы жиыннан алған мол тәжірибеңізді, біліміңізді өз мектебіңіздегі оқушылардың бойына дарытып, жетілдіре түседі деген сенімдеміз.

Конференцияда сөз алған ҚР Оқу-ағарту вице-министрі Ғани Бейсембаев кеңеске қатысушыларды білім саласы үшін маңызды жиынның басталуымен құттықтап, сәттілік тіледі. «XXI ғасыр – жылдам өзгерістер ғасыры. Жаңару, өзгеруді күнделікті өмірден көріп жүрсіздер» деді вице-министр Ғ.Бейсембаев өз сөзінде. «Адам тәрбиесі, тұлғаны қалыптастыру ісі де бір орнында тұрмайды, үнемі ізденіс, жетілу үстінде. Осы істе сәттілік тілеймін» деді ол өз сөзінде.

Конференцияның күн тәртібінде қаралған мәселелер: өзгермелі әлемдегі балалардың дамуы, ақпараттық қоғам контексіндегі функционалдық сауаттылық, жас мұғалімнің кәсіби дамуы, инклюзивті және дербестендірілген оқыту, қолайлы білім беру ортасын құру және өзге де педагогика саласындағы сұранысқа ие басымдықтар сөз болды.

Конференцияның ауқымды күн тәртібі «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ басқарма төрайымы Күләш Шәмшидинованың «Өзгермелі әлемде балаларды жан-жақты дамыту» атты баяндамасында айқындалды.

«Болашақ жолы: заманауи үрдістерді қабылдау» атты ең күрделі тақырыпты Финляндиядағы Йювяскюля университеті тобының Educluster Finland инновациялар және сыртқы байланыстар жөніндегі директоры, философия ғылымдарының докторы Дэвид Марш талдады. Ол халықаралық сарапшылар тобының құрамында Қазақстан мұғалімінің кәсіби стандартын жасауда NIS-пен серіктестікте жұмыс істеді.

– Стандарт балалардың сапалы білімге қол жеткізудегі толық теңдігін қамтамасыз етеді және мұғалімнің мансаптық жолындағы үздіксіз кәсіби өсуіне сәйкес келеді, – деп Дэвид Марш «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ әзірлеген тұжырымдамалық құжаттың жоғары сапасын атап өтті.

«SHARE» халықаралық жобасын Кембридж университетінің профессоры Колин Маклафлин таныстырды. Ол NIS-тің барлық дерлік конференциясына қатысып, шараның басты тұлғаларының біріне айналды.

– Мен бұл жобамен үш жылдан бері жұмыс істеп келемін. Зерттеуге негізделген – мектеп алаңдары. Біз мектептерге дәріс береміз, педагогтарға өз тәжірибесін зерттеуге кеңес етеміз, сол арқылы зерттеуден практикаға көшу методикасын және оны жақсартуды қолдаймыз. Бұл конференцияда ерте жастағы білім беруге баса назар аударылды. Өйткені ерте жастан бастап сапалы білім беру, дұрыс тәрбие көрсету өте маңызды. Кейбіреулер ойлайды ерте жастағы балаға білім беру ең оңайы деп, менің ойымша, ең күрделісі осы жастағы баланы дұрыс оқыта білу дер едім. Бұл салаға бар ресурсты, күшті салсақ, оның нәтижелерін болашақта айқын көрер едік деп ойлаймын және оған сенімдімін де. NIS-тің әлемдік білім берудегі жаңаша мойындалуы, осы бағыттағы жұмыстары өте маңызды. Ол баланың барлық салада жан-жақты болып өсуіне мүдделі. Біз көбіне объективті түрде баланы дамытуға тырысамыз да, ал оның гармониялық ішкі үндестігін, ой-арманын қалыс қалдыратын кезіміз бар, олардың өз дүниетанымын тану арқылы дамыту, сондықтан бала ойлаудан, армандаудан қалыс қалмауы тиіс. Адамдармен диалог құрып, жүрегімен шынайы сөйлесуге, бөлісуге үйретеміз.

Шындығында да, Назарбаев мектебі мен университеті – Қазақстанның білім саласындағы бренді.

2010 жылы негізі қаланған Назарбаев университеті — әлемдік деңгейдегі зерттеу университетіне айналуды көздейтін мемлекеттің флагмандық оқу орны. Бұл – қызметі дербестік және академиялық еркіндік қағидаттарына негізделген Қазақстандағы ең алғашқы университет.

Елімізде жиырмаға жуық Назарбаев зияткерлік мектептері бар. Олар бүгінде көшбасшы мектептер қатарында. Назарбаев зияткерлік мектептері басқа білім ордаларына үлгі болып келеді. 12 жылдық білім беру моделі тәжірибесін алғашқылардың бірі болып енгізген білім ордасы. Бүгінгі конференцияда педагогтар мен ғалымдар «Болашақтың мектебі қандай болуы керек?», «Болашақтың білім беру жүйесі қандай өзгерістерге ұшырайды?» деген сұрақтарға жауапты бірге іздеді. Шындығында да, нәтижелі жұмыс оқушы жетістіктерінен көрінеді деген сенімдеміз.

Республика күні қарсаңында Астана қаласы Байқоңыр ауданы әкімдігінің ұйымдастыруымен Жас көрерменнің музыкалық театрында мерекелік шара өтті.

ЖАҢА АУДАННЫҢ БОЛАШАҒЫ ЖАРҚЫН

Индира БЕРЖАНОВА

Мерекелік іс-шараға Астана қаласы мәслихатының хатшысы Ерлан Каналимов, Байқоңыр ауданының әкімі Ерлан Жаулыбаев, ардагерлер қауымдастығы мен түрлі сала қызметкерлері қатысты.

Елдік қасиетіміз бен құндылықтарымызды ұлықтаған ұлттық мереке қарсаңында ұйымдастырылған іс-шара барысында еңселі елордамыздың дамуына үлес қосқан қала тұрғындарын жылы лебізін білдіріп, Астана қаласы мәслихатының хатшысы Ерлан Каналимов құттықтады.

– Егемендік алуымызбен Астана қаласы елордамыз атанды. Еңселі елордамыздың көркеюінің негізгі себепшісі – мына сіздер, қала тұрғындары. Сіздердің еңбектеріңіздің арқасында қаламыз үлкен мегаполиске айналды. Құрылғанына төрт жыл болған Байқоңыр ауданының келбеті сіздермен бірге қалыптасты. Сондықтан барша қала тұрғындарын мерекемен құттықтай отыра, жұмысыңызға толағай табыс тілеймін, – деді Е.Каналимов.

Салтанатты іс-шарада Байқоңыр ауданының дамуына үлес қосқан, әр салада еңбек еткен үздік қызметкерлер қала әкімі Алтай Көлгінов пен аудан әкімі Ерлан Жаулыбаевтың атынан арнайы алғыс хатпен марапатталып, бағалы сыйлыққа ие болды. Солардың бірі – Байқоңыр ауданы «Өндіріс» кентінің белсенді тұрғыны Дәнекер Касимова.

– Байқоңыр ауданының «Өндіріс» кентінде бір жарым жылға жуық уақыт жұмыс істеймін. Ауданның тазалығына, тыныштығына, қауіпсіздігіне жауап беремін. Республика күні қарсаңында аудан әкімі үздік әрі белсенді тұрғындарды мерекемен құттықтап, марапаттап жатыр. Мен өте қуаныштымын. Егеменді еліміздің дамуына өзімнің үлесімді қосқаныма ризамын. Мереке құтты болсын! Еліміз аман болсын! – деді қала тұрғыны.

Мерекелік кешті Е.Рахмадиев атындағы мемлекеттік академиялық филармонияның қазақ оркестрі күмбірлеген күймен жалғастырып, өзге де өнерпаздар көрермендерге ерекше көңіл күй сыйлады.

ЕЛОРДА ЕМХАНАЛАРЫ ЖӨНДЕЛЕДІ

Астанада емханаларға жөндеу жұмыстарын жүргізу және қажетті заманауи құрал-жабдықтар сатып алуға қалалық мәслихат қаражат бөлуді қолдады. Бұл жұмыстар «Елорданың денсаулық сақтау жүйесін дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған кешенді жоспары» аясында жүзеге асырылмақ. Осылайша келер жылдың соңына дейін елордадағы 10 медициналық мекемеде күрделі жөндеу жұмысы аяқталады.

Қалалық мәслихат хатшысы Ерлан Каналимов аталған бағдарлама аясында жоспарланған жұмыс халыққа көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына тікелей әсер ететінін айтты.

– Күрделі жөндеуден кейін №4 қалалық емхананың ересектер бөлімі ашылды, балалар бөліміндегі жөндеу жұмысы келесі жылы аяқталады. Әзірге олар С.Сейфуллин көшесінде орналасқан ғимаратта медициналық қызмет алатын болады. Емхана салынғаннан бері жөндеу жұмысы жүргізілмеген, 15 жылдан астам уақыттан бері елорданың барлық денсаулық сақтау мекемелерінде осындай көрініс байқалады, – дейді ол.

Сондай-ақ аталған медициналық мекемеде жаңа лифтілер, рентген, флюорография, УДЗ және басқа да құрылғылар орнатылып, демалыс орындары кеңейтілген. Жаңа жиһаздар алынып, заманауи желдеткіш, ауаны баптау жүйелері, электр қуаты, су құбыры, кәріз жүйесі, шатыр жабындысы жаңартылған. 90 мыңға жуық тұрғын тіркелген емханаға 9 ай ішінде 250 мыңнан астам қызмет алушы келген.

Баян АСЫЛБЕКОВА

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

ЛЕБІЗДЕР ЛЕГІ

Мұрат БАҚТИЯРҰЛЫ,
Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаты:

ҰЛЫҚ МЕЙРАМ ҰЛАҒАТЫ

– 1990 жылы 25 қазан күні Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің шешімімен Қазақ ССР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданды. Осыдан бастап біздің Отанымыз – Қазақстан еңсесі биік, терезесі тең дербес мемлекет ретінде әлем картасынан ойып орын алды. Осы тұрғыдан алғанда, 25 қазан еліміздегі ең ұлық мейрамдардың бірі болуға әбден лайық.

Елімізде бұл күн 2009 жылға дейін ұлттық мереке ретінде тойланып келді. 2009 жылы «Қазақстан Республикасындағы мерекелер туралы» қолданыстағы заңға өзгерістер енгізілді. Оған сәйкес, 30 тамыз – Қазақстан Республикасының Конституциясы күні ұлттық мереке болып өзгертілуіне байланысты, 25 қазан – Республика күні мемлекеттік мерекелер тізімінен алынып тасталды. Шын мәнінде, біздің елдің бас мейрамы өз егемендігін жариялаған болу керек еді. Ал оны 16 желтоқсанмен қабаттастыру тым ыңғайсыз.

1986 жылы 16, 17, 18 желтоқсан күндері Алматы қаласында қазақ ұлтының қаны төгілді. 2011 жылы 16 желтоқсанда да Жаңаөзен қаласында тағы қан ақты. Ендеше мемлекет құрылған күнді осындай трагедиясы бар күнде тойлау моральдық тұрғыдан дұрыс емес. Сондықтан Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың ұлттық мереке мәртебесін Республика күніне қайтаруды ұсынуы өте орынды шешім болды. Біз 16 желтоқсанды тәуелсіздік мерекесі деп тойлағанымызбен, 1990 жылы 25 қазан күні Қазақ ССР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация жарияланған сәттен бастап Қазақстан төрткүл дүниеге дербес мемлекет ретінде танылған. Бұл – тарихи шындық. Міне, биылдан бастап осы бір ұлық күн өз мәртебесін алды. Мереке құтты болсын, отандастар!

Асхат НАЛШЫБЕК,
Астана қаласы Қоғамдық кеңесінің мүшесі:

ЖАҢА ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЙРЫҚША СИМВОЛЫ

– Республика күні Жаңа Қазақстанның айрықша символы болмақ. Бұл – Егемендік декларациясын алғаш рет демократиялық түрде Жоғарғы Кеңестің бекіткен күні. Құжатта территория тұтастығы, оның бөлінбестігі анықталып, мемлекеттік биліктің заң шығарушы, атқарушы және сот билігі принциптері жазылды. Осылайша 1990 жылы сәуірде президенттік басқаруды енгізді. Осы жұмыстардың басы-қасында болып, Алаш мұраларын ақтау жұмыстарын қолға алған, тәуелсіздікке себеп болған мемлекет және қоғам қайраткерлерін ұлықтау қажет. Сол кеңестегі депутаттармен кездесіп, декларацияның қалай қабылдағанын талқылау маңызды. Осы ретте білім ұйымдарында, медиада тарих тұлғаларымен арнайы кездесулер өткізуді ұсынамын. Сонда әділетті Қазақстан жаңғыру жолымыздың идеясы айқындала түспек. 25 қазанда Қазақстан халқының достығы, төзімділігі, жеткен жетістігі, ұлттық стратегиялық мүддесі мейлінше насихатталып, патриоттық, бүгінгі Қазақстан патриоттығын айқындайтын факторлар әлемге паш етілуі тиіс деп ойлаймын.

Тәуелсіздік декларациясын жариялады қ, Конституциямызды қабылдадық, ұлттық стратегиялық мүдделерімізді анықтадық. Сондықтан бұл құжаттың маңызын кетіруге болмайды. Оны бірінші кезекке қоюымыз керек. Бұл күн тәуелсіздігіміздің күні болуы тиіс. Нақтырақ айтқанда, 25 қазан тәуелсіз республика декларациясы қабылданған мейрам күні болуы керек. Ал 16 желтоқсанда ыңғайсыз жағдайға тап боламыз. Бір жағынан – мейрам, бір жағынан – трагедия. Бұл күні қуанайын десең қанды оқиға есіңізге түсіп, көңіліңіз жабырқайды. Сондықтан меніңше, 16 желтоқсан – Желтоқсан көтерілісі күні ретінде аталып өтетін болса.

Республика күнін тойлау мәселесіне келер болсақ, бұл саяси мейрам ғой. Сондықтан осы күні Қазақстан елі, жері, рәміздері, Президент жайлы, президенттік басқару туралы қысқаша деректер БАҚ арқылы беріліп жатуы керек. Ірі тұлғалар, қоғам қайраткерлері қалың бұқараға тәуелсіздіктің мәнін, осы ұғымды тереңнен, тарихи тұрғыда талдап беруі қажет.

ЕЛДІККЕ ЖОЛ САЛҒАН ҚҰЖАТ

Егемендік декларациясы қабылданған 25 қазан ерекше тарихи маңызы бар оқиға ретінде бағаланып, ендігі уақытта Республика күні ретінде ұлықталады. Оның түпкі мәні – жаһанданған заманда елдіктің еңсесін тіктеп, ұлттық ерекшелікті, ұлттық болмыс-бітімді сақтай отыра, дамудың жолын саралау. Салтанатты мереке қатарына қайта енген Республика күні туралы ғалымдар мен тарихшылар не дейді?

Хазретәлі ТҰРСҰН,
тарих ғылымдарының докторы, профессор:

– Декларацияның мәнін ашқанда Алаш идеясымен мазмұндас екенін зерделеу маңызды. Ұлттық идея дегеніміз – бір ауыз сөзбен айтқанда, қоғам мүшелерінің өз елінің өткені, бүгіні және болашағына негізделген, оны өмірлік әрекеттерге жұмылдыратын, соған сәйкес қоғамдық ахуалды танытатын тұрақты түсінік, ұғым деген мағынада қолданылады. Ұлт болған соң ұлттық идея болады. Ұлт болу үшін елді қалыптастыратын бастаулар – территория, онда тұратын халық, біртұтас мемлекеттік басқару болуы керек.

Бүгінде Алаш қозғалысы мен Алаш Орда үкіметінің тарихын таразылай келе елі сүйген, елін сүйген алаштықтардың жоғарыда аталған мәңгілік сауалдың жауабын тапқандай болды. Алаштықтардың ұлттық мемлекет құру, ел болып әлемдік қауымдастықпен тең дәрежеде болу туралы қабылдаған батыл саяси шешімдері, өкінішке қарай, саяси тәжірибеге айнала алмады. Олардың ұлттық идеясын лықсып келген тоталитарлық қоғамның бибауырмалдық саясаты «жұтып» қойды. Кеңестік, социалистік, таптық мазмұн алған Кеңес Одағы құрамындағы Қазақ мемлекеттілігі жаңа сипаттағы колониализмнің кезекті ойын алаңына айналды.

Халқымыздың ұлттық элитасының алдыңғы буыны түгелге жуық саяси қуғын-сүргінге ұшырады. Тіпті 1986 жылғы желтоқсан оқиғасына байланысты тұтас ұлтқа «қазақ ұлтшылдығы» деген айып тағылды. Осының барлығының түпкі себебі халқымыздың саяси биліктен айырылып қалуы еді. Саяси билігінен айырылған халық біртіндеп тобырға айналады, тобыр өктем ұлттың өркениетіне жұтылып кетеді.

Қайта құрудың даму барысы кеңестік империяның ыдырауына алып келді. Бұл кездейсоқтық емес, заңдылық болатын. Осындай елең-алаң кезеңде – 1990 жылғы 25 қазанда қабылданған Қазақ КСР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы Конституциялық заңының қабылдануына құқықтық-заңнамалық негіз қалады. 1991 жылғы 16 желтоқсан – Тәуелсіздік күнімен бірге «Республика күні» деген атпен мемлекеттік мерекелердің тізіміне енгізілді.

Халқымыз үшін тағдыршешті құқықтық негізге айналған осы екі құжаттың қабылдануындағы Тұңғыш Президент Н.Назарбаевтың еңбегін жоққа шығаруға болмайды. Әйтсе де декларацияның қабылданған күнін мемлекеттік мерекелер тізімінен алып тастаудың тасасында ұлттық мүддеге сай келмейтін саяси шешімдер жатқаны аңғарылады. Оның басты айғағы – тәуелсіздігімізді тұғырлаған халықаралық маңызы бар құжатта белгіленген, әсіресе ұлттық мүддеге байланған саяси құндылықтардан шегіну болды. Әрине, кез келген құжат қатып қалған догма емес, оған да уақыт талабына сай өзгеріс енгізіледі. Бірақ ондағы белгіленген басты құндылықтар емес, осы құндылықтарды іске асыру тәсілдері өзгеруі мүмкін.

Декларацияның 7-бабында көзделген «Қазақстан Республикасы жаппай қуғын-сүргін, күштеп ұжымдастыру кезеңдерінде,

адамгершілікке жат өзге де саяси шаралар нәтижесінде республика территориясынан кетуге мәжбүр болған адамдар мен олардың ұрпақтарының, сондай-ақ бұрынғы одақтас республикалар территориясында тұратын қазақтардың өз территориясына қайтып оралуы үшін жағдай жасайды» деген талаптың орындалуының мораторийге ұласып, пәрменді түрде іске асырылмауына қойылған түрлі кедергілерден осындай шегіністі байқаймыз.

Сол сияқты 11-баптағы «Жер және оның қойнауы, су, әуе кеңістігі, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, басқа да табиғи ресурстар,

экономикалық және ғылыми-техникалық потенциал Қазақстан Республикасы мемлекеттік тәуелсіздігінің негізін құрай отырып, тек қана соның меншігінде болады» деген ұстанымның да шетелдіктерге жер сату түрінде халықтың ел тағдыры үшін алаңдауына, тіпті саяси толқуына негіз болғандығын осындай декларацияда белгіленген мәңгілік құндылықтардан, ұлттық мүддеден шегіну болғанын айта аламыз.

Егемендік декларациясы – қазақ халқы ұлт болып, мемлекет болып тұрғанда барынша ұлықталатын саяси құндылығымыз. Ұлттық идеяға айналған, еліміздің тәуелсіздігіне құқықтық-заңнамалық негіз қалаған және бүгінгі саяси дамуымыздың өзегін құраған құжаттың уақыт өткен сайын маңызы арта түседі.

Бейбіт ҚОЙШЫБАЕВ,
жазушы, тарихшы:

– 1990 жылы 25 қазанда қабылданған Егемендік декларациясын қазақ елі үлкен қуанышпен қарсы алды. Өйткені тарихи құжатта Алаш зиялыларының ұстанымы мен озық идеясы көрініс тауып, ұлттық мемлекет құрудың маңызы көтерілді. Алайда 1991 жылы 16 желтоқсанда қабылданған Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы Конституциялық заңында ұлттық ұстанымға басымдық берілмеді. Соның салдарынан әлі күнге дейін қазақ тілі өгейдің күйін кешіп келеді.

25 қазан – Республика күніне басымдық беріліп, ұлттық мереке ретінде атап өтуінің астарында Егемендік декларациясында көтерілген ұлттық мемлекеттің салтанат құруына маңыз беріп отыр деп есептеймін. Ұлттық мемлекет дегеніміз – азаматтарының бойында мемлекетшілдік, отаншылдық қасиеттерін қалыптастыру, дамыту деген сөз.

Әлі күнге дейін «Мемлекеттік тіл туралы» заңды қабылдай алмай отырмыз. Оның себебі – «ұлттық» деген сөзден қорқып отырмыз. Сондықтан Парламент қазақ тілінде заң шығара алмай, Үкімет қазақ тілінде сөйлемей отыр.

Өз басым Жаңа Қазақстанды ұлттық мемлекет деп түсінемін әрі Егемендік декларациясында көрсетілгендей, ұлттық мемлекетке бетбұрыс жасау деп қабылдаймын.

Бүркітбай АЯҒАН,
тарих ғылымдарының докторы, профессор:

– Тәуелсіздік жолының қаншалықты қиын әрі ұзақ болғанын қазір бәрі бірдей еске алмаса керек. 1970-1980 жылдардағы КСРО-ның елдегі даму кезеңі партиялық құжаттарда «дамыған социализм» кезеңі деп аталды.

Елдегі саяси жағдайдың әсері депутаттық корпустың ықпалды, дәрменді болуына өз әсерін тигізді. 1990 жылы наурызда он екінші сайланған Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің сайлауы өтті. Бұл жоғары заң шығарушы органға өткен алғашқы демократиялық сайлау болды, бұрынғылардан әлдеқайда еркін болды. Міне, дәл осы депутаттық корпус тәуелсіздіктің тұғырлы болуына негіз болған аса маңызды актілердің тұтас пакетін қабылдады. Олардың ішінде Президент лауазымы бекітіліп, осы қызметке сайланғаннан кейін «Қазақ КСР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация» жобасын дайындау жұмысы басталды.

Тәуелсіздіктің қалыптасуында шешуші рөл атқарған ең маңызды құжат Егемендік декларациясы болды. Декларацияны әзірлеушілердің бірі, белгілі заңгер ғалым, академик Салық Зиманов және т. б. қоғам қайраткерлері құжатта ұлттық ерекшеліктерге басымдық бергені сол кездегі батыл қадам болды.

Біздің білетініміз, ұзақ талқылаулар мен пысықтаулардан кейін декларация жобасы Жоғарғы Кеңестің талқылауына ұсынылды. Барлық қажетті рәсімдерден кейін, 1990 жылы 15 қазанда Жоғарғы Кеңес төрағасының баяндамасынан кейін Ерік Асанбаевтың қатысуымен декларацияның ұсынылған ережелері бойынша пікірталас жүргізілді. Депутаттар арасында республиканың егемендігіне, Қазақстанның тәуелсіз дамуының қажеттілігіне ашық қарсы шыққандар да болды.

Парламент қабырғасында жобаны талқылау жалпы екі күнге созылды, жарыссөзде 40 депутат сөз сөйледі. Ал академик Салық Зиманов атап көрсеткендей, «пікірталас қызу, дауылды, қайшылыққа толы болды». Жалпыхалықтық талқылау барысында түскен ұсыныстар мен ескертулерді қорытындылау және декларация жобасын пысықтау үшін комиссия құру туралы шешім қабылданды.

Міне, ақыры 1990 жылы 25 қазанда қызу талқылаулардан кейін Қазақ КСР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданды. Кейіннен 25 қазан – Республика күні мерекелік жұмыс емес күн болып жарияланды.

Декларацияның алғашқы нұсқасын қабылдауда Өзбекәлі Жәнібеков, Салық Зиманов, Сұлтан Сартаев, Әбіш Кекілбаев, Манаш Қозыбаев, Серікболсын Әбділдин, Шахмардан Есенов және т. б. ұлт қайраткерлерінің тарихи құжатты қабылдаудағы ерік-жігерін ұмытпауымыз керек.

Дайындаған
Нұрлат БАЙГЕНЖЕ

P.S: ***Біздің алдымызда ұлы міндет тұр, ол – Жаңа Қазақстанды құрып, әділетті принциптерін ұстанған қоғам құру. Қазақ қоғамы үшін әділдіктің ең үлкені – ұлттық мемлекет құрып, ата-бабамыздың арман-мұратын шындыққа айналдыру. Бұл ретте, 25 қазанға сәйкес келетін Республика күні маңызды рөл атқарады. Өйткені бұл мерекенің түпкі мәні Егемендік декларациясының мән-мазмұнын насихаттау болса, бұл құжаттың өзегі – ұлттық мемлекет құру.***

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

Құрметті астаналықтар және қала қонақтары!

25 қазан – Республика күні ұлттық мерекеміз құтты болсын!

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың дәл осы күнді Республика күні ретінде атап өту туралы заңға қол қойғанын жақсы білесіздер.

Осыдан 32 жыл бұрын, яғни 1990 жылғы 25 қазанда Қазақстанның егемендігі туралы тарихи декларация қабылданған болатын. Бұл арайлы азаттығымызға жасалған нақты қадамның бірі, бұдан кейін жарияланған тәуелсіздігіміздің бастамасы, алғышарты болды.

Аталмыш тарихи күннен бүгінге дейін Қазақстан халқының бірлігі мен қажырлы еңбегінің, ерік-жігерінің арқасында демократиялық, құқықтық және экономикалық тұрғыдан дамыған ел қалыптастыра білдік.

Республика күні әрбір қазақстандық үшін ерекше маңызды мереке деп білемін. Өйткені бұл – тәуелсіздіктің, берекесі жарасқан және бейбіт Отанымыздың жарқын символы.

Еліміздегі әрбір шаңыраққа шаттық пен береке, егемен елімізге ашық аспан тілеймін!

Ерлан КАНАЛИМОВ,
Астана қаласы мәслихатының хатшысы

БІРЛІК – БІЗДІҢ БАҒЫМЫЗ

Әлемнің басты құндылықтары – қоғамның бірлігі және ұлтаралық келісім. Ал жалпықазақстандық бірліктің бірегей моделін қалыптастыруда Қазақстан халқы ассамблеясы маңызды рөл атқарады. Елімізде қоғамдық-саяси тұрақтылықты қамтамасыз ету және этносаралық қатынастар саласындағы мемлекеттік және азаматтық қоғам институттарының өзара іс-қимылы тиімділігін арттыру міндетін ассамблеялар Достық үйі арқылы жүзеге асырады.

Райхан РАХМЕТОВА

Астанадағы Достық үйінде белгілі қоғам және мемлекет қайраткерлері басқаратын этномәдени орталықтар, ғылыми-сарапшылық топтар, Қоғамдық келісім кеңесі, Аналар кеңесі, журналистер клубы, «Парасат» қайырымдылық істерді реттеу орталығы, «Ассамблея жастары» республикалық қоғамдық бірлестігі филиалы, «Аналар аманаты» орталығы, Ақсақалдар кеңесі, медиация кабинеті жұмыс істейді. Мұнда мемлекеттік және Қазақстан халықтарының ана тілін үйренуіне барлық жағдай жасалған. «Мәміле» қазақ тілі клубы қазақ тілінде ауызекі сөйлеуге үйретеді. Сонымен қатар этностардың тілі мен салт-дәстүрін дамытуға бағытталған кешенді жұмыстарды 10 этнолингвистикалық орталық жүргізеді, бұл орталықтар бюджет есебімен қаржыландырылады. Жыл сайын, қалалық ассамблеяның жұмыс жоспарына сәйкес, мемлекеттік мейрамдар, атап айтқанда, Конституция күні, Тәуелсіздік күні, Наурыз мейрамы, Масленица, Сабантой сынды мерекелер аталып өтеді. Биылдан бастап олардың қатарына Республика күні қосылып отыр.

– Жыл басынан бері қалалық ассамблея 38 іс-шара ұйымдастырды, соның 3-еуі – республикалық, 35-і – қалалық іс-шара. Халық дипломатиясы тәжірибесін дамыта отырып, Достық үйі өз алаңында шетелдік делегацияларды жиі қабылдайды. Биыл мұнда Ресей, Польша, Германия, Қырғызстан және Әзербайжаннан қонақтар көп келді. Достық үйінде қалалық ҚХА құрамына кіретін барлық этномәдени орталықтардың жеке кабинеттері бар, – дейді Астана қаласы әкімдігі жанындағы «Қоғамдық келісім» КММ басшысының орынбасары Нұркен Әбдіғали.

Бірнеше бағытта, атап айтқанда, салт-дәстүрді зерттеу, би, декоративтік-қолданбалы өнер, халық билерін үйретететін шеберлік кластары бойынша жобалар белсенді жүзеге асырылады. «АНК Live» тікелей эфир орталығы базасында жыл сайын түрлі қалалық, республикалық, тіпті халықаралық жобалар жүзеге асырылады. Біртуар ел азаматтарымен, қоғам қайраткерлерімен, ғалымдар және өнер майталмандарымен кездесулер, ғылыми-тәжірибелік конференциялар өткізу дәстүрге айналған.

Достық үйі ашылғалы бері этномәдени бірлестіктердегі шығармашылық ұжымдар саны артты. 2018 жылы олардың саны 37 болса, қазір 56-ға жетті. 2019 жылы 5 шығармашылық ұжым «Халықтық» деген атақ алды. Достық үйінің техникалық жарақтандырылуы жастардың бойындағы түрлі қабілетті дамытуға ықпал етті. 2020 жылдан бері жастардың бастамасымен «Ассамблея. Тұлға. Тағдыр» тақырыбында еліміздің тәуелсіздігі мен елорданың қалыптасуына үлес қосқан түрлі этностардың талантты өкілдері туралы бейнероликтер сериясы түсіріле бастады. Жастар түсірген мемлекеттік мерекелерді мемлекеттік тілде құттықтау және мерейтойларға арналған бейнечелленджде де танымалдылыққа ие болды.

ҚХА кеңесінде сөйлеген сөзінде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев: «Қайырымдылық, әлеуметтік кәсіпкерлік, меценаттық, медиация сынды азаматтық белсенділіктің жаңа түрлері қазіргі таңда қалыпты жағдайға айналды» деп атап өткені есімізде. Осы орайда Достық үйінде халық арасындағы әлеуметтік осал топтарға көмек көрсетуге елді жұмылдыратын «Парасат» орталығы құрылды. Орталық жұмысын дамытуда елорда жастары волонтер ретінде қатысып, үлкен үлес қосып келеді. 2021-2022 жылдары жалпы сомасы 60 млн теңгені құрайтын 70 қайырымдылық шарасы осы орталық арқылы ұйымдастырылды.

Ақпараттық топтар мен әлеуметтік желілердегі Қоғамдық келісім кеңесі арқылы тату көрші болу, ынтымақтастықты дамытуды насихаттайтын ақпараттық-түсіндіру жұмысы жүргізіліп отырады. Былтыр Достық үйінің жертөле қабаты абаттандырылып, онда жастарға арналған коворкинг орталықтар және ассамблея жұмысына қажет өзге де мекемелер орналасты. Ассамблеяның журналистер клубының мүшелері мен этномәдени бірлестіктердің блогерлері жұмылдырылған медиа-орталық қызметі де жақсы жолға қойылған. Бір сөзбен айтқанда, елорданың Достық үйі бүгінде еліміздің қоғамдық-саяси өміріндегі жастардың әлеуетін арттыратын ресурс орталығына айналып отыр.

Биыл елорданың 10 жоғары оқу орнында «Ассамблея күндері» аталып өтуде. Жақында сондай іс-шара Л.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде де ұйымдастырылғанда, оқу орнының ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор Ерлан Сыдықов мұндай кездесулер Ұлы даланың тереңнен келе жатқан достық, толеранттылық, ынтымақтастық сөздерімен ерекше аталып өтуі керегін айтты.

– Біздің оқу орнында 2013 жылдан бастап Қазақстан халқы ассамблеясының кафедрасы табысты жұмыс істейді. Университет ғылыми білім беру жағынан көмек көрсетеді. 2022 жылы ҚХА саясаттану кафедрасының базасында шетелдік тәжірибеде теңдесі жоқ «Этнополитология» жаңа білім беру магистрлік бағдарламасы ашылды. Онда 21 магистрант оқиды. Қазақстан халқы ассамблеясымен ынтымақтастық басымдыққа ие, біздің ЖОО қабырғасында арнайы келген қонақтар дәріс оқиды, студент жастармен бірлескен жобалар жүзеге асады, – деді ол.

ҚХА кеңесінің мүшесі, Қазақстанның «Вайнах» шешендері мен ингуштары қауымдастығының тең төрағасы Юсуп Келигов Қазақстан тәуелсіздігін дамытудың тарихи негіздерін атап өтті.

– Бүгінгі жастар тұрақты және қарқынды дамып келе жатқан елде тұрады, өйткені бүгінде біз қоғамдық келісім тұрақтылығы, ауыртпалықсыз және соғыссыз бірлік пен татулықтың куәсі болып отырмыз. «Біз теңбіз және әртүрліміз» қағидаты елімізді дамытып, нығайтқысы және өмірімізді көркейткісі келетіндерге арналған, – деп атап өтті ол.

ЛЕБІЗДЕР ЛЕГІ

Хасан ШАРИПОВ,
Қазақстан халқы ассамблеясының мүшесі:

ЕЛМЕН БІРГЕ ӨСІП КЕЛЕМІН

– Ел тарихының айтулы белестерін білдіретін, сол күнге орай барша халықты жұмылдырып, ортақ мүддеге ұмтылдыратын маңызды даталар болады. Ұлттық мерекемізді биыл жаңаша тойламақпыз. Мұны да жақсылыққа балап отырмыз.

Ұлық күн Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданған сәтімен аталып өтеді. Бұл да тек еліміз ғана емес, өзіміздей азаматтардың да өміріндегі үлкен бетбұрыс, тағдырлы сәттер дей аламын. Осы декларация арқылы Қазақстанның тәуелсіз мемлекет ретіндегі саяси-құқықтық негіздері жарияланды.

Бүгіндері егемендіктің арқасында ел еңсесін көтеріп, айналадағы жұртпен тереземіз тең, әлемдік қауымдастықтың аузына ілініп, тірлік етіп жатқанымызды сол жылдары елестете де алмағанбыз. Алайда жақсылықтың таңы арайлап келе жатқанын түсіндік. Екі білегімізді сыбанып, сол қоғамды құруға кірісіп кеттік.

Мен елімнің бір азаматы ретінде ел тәуелсіздігімен бірге өркендеп, өскен адаммын. Сол бір тәуелсіздік бастауларында, тоқсаныншы жылдары біршама жұрт өз елін, туған жерін ізден кетіп жатқаны есімде. Таңдау әр кезде де болады, бірақ біз дұрыс таңдау жасадық деп ойлаймын. Ата-бабаларым Таразға тұрақтап, қазақ халқымен бір атаның баласындай жақын болып, тонның ішкі бауындай араласып, бір үзім нанды бөле жеген қазаққа сіңіп кеткен. Маған ата-анам әрдайым қасиетті Отанымызға айналған Қазақстаннан ешқайда кетпейсіңдер, осы жерде туып-өстіңдер, осы жердің суын ішіп, нанын жеп отырсыңдар, ондай болса, Қазақстанның өркендеуіне, өсуіне де пайдаларыңды тигізіп, үлес қосыңдар. Отан алдындағы парызды осында өтеңдер дейтін. Сонымен қатар өздеріңнің тарихи тіліңді, тарихыңды, салт-дәстүріңді ұмытпаңдар, бірақ қазақтың тілін, мәдениетін, әдет-ғұрпын білуге міндеттісіңдер. Оны қадірлеңдер дейтін. Осы сөздер менің жадымда сақталып қалыпты.

Егемен еліміздің жаңа астанасының іргесі қаланып жатқанда, біз де жиынып-түйініп Арқаны бетке алдық.

Тәуелсіздіктің елең-алаңында Тараз қаласында кәсіпкерлікті бастадым. Наубайхана ашып, кәсібім нәсібіме айналып келеді. Қазіргі уақытта Алматы, Астана, Тараз, Павлодар қалаларында наубайхана желісі жұмыс істеп тұр. Бұл да тәуелсіздік жылдарының жемісі деп білемін.

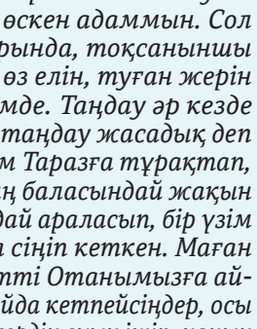

Арайлым ҚҰМАРЖАНОВА,
Астана қаласы мәслихатының депутаты:

МӘРТЕБЕЛІ МЕЙРАМНЫҢ МАҢЫЗЫ ЗОР

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Республика күніне ұлттық мейрам мәртебесін беретін заңға қол қойды. Бұл барша қазақстандықтар үшін тарихи күн деуге болады. Өйткен себебі – 1990 жылы 25 қазанда еліміздің егемендігі туралы декларация қабылданды. Сол құжат біздің республиканың мемлекеттілігін қалыптастыру жолындағы алғашқы құтты қадамы болатын. Ал тәуелсіздік тәжі болып табылатын еліміздің астанасы үшін бұл оқиғаның мән-маңызы өте зор. Егемендік пен елорда егіз ұғым саналатындықтан, тарихи құжатқа қол қойылған күннің бас қаламыз үшін атқаратын рөлі ерекше.

Мен, Астана қаласының тұрғыны ретінде, бұл мейрамның ұлттық мәртебесін алып, халқымызға қайтып оралғанын қуана қолдағандардың бірімін. Себебі Республика күні біздің тәуелсіздігіміз бен елдігіміздің бастауын белгілеп берді. Осы күні әрбір қазақстандықтың жүрегінен орын алып, әр отбасының өмір сүру сапасын жақсартуға бастайтын жолдағы алғашқы жасаған қадамымыз болды. Тәуелсіз мемлекет ретінде біз осы жылдары көптеген қиыншылықтарды бастан өткердік. Алайда біз бұл таңдаған даму жолымызды әуелде неден бастағанымызды, не нәрсеге қол жеткізгенімізді ұмытпауымыз керек. Отыз жылдан астам уақыт аралығындағы оқиғалар халқымызды ертеңгі күнге деген үміті, туған жерге деген сүйіспеншілігі, өзге этностарға деген мейірімділігі мен қонақжайлығы біріктіріп тұрғанын көрсетті. Яғни біз осы тарихи межеде не нәрсені сақтай алдық, не нәрсені қадірлей білдік, осылардың бәрін бізге қайтып оралған мәртебелі мейрамымыз – Республика күні есімізге түсіріп отыруы тиіс.

Барша қазақстандықтарды, елорда тұрғындары мен қонақтарын 25 қазан – Республика күнімен құттықтаймын! Дендеріңізге саулық, отбасыларыңызға бақыт, еңбектеріңізге табыс тілеймін!

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

Құрметті астаналықтар!

Ұлттық мерекеміз, егемендігіміздің жаршысы болған 25 қазан – Республика күні құтты болсын!

Мемлекетіміздің мәйегі, дербестігіміздің дәйегі болған егемендіктің арқасында еліміз толайым табысқа қол жеткізді. Артқа тастаған жылдар Қазақстан тарихының жарқын беттеріне айналды. Саяси тұрақтылық пен экономикалық өсу Отанымыздың гүлдене түсіне негіз болды.

Береке-бірлік, бейбіт тірлік қалыптастырған мемлекет ретінде әлемге танылдық. Еліміздің халықаралық деңгейде айбыны асып, абыройының тасуы – егемендіктің шапағаты. Осының бәрі – республикамызда жүргізіліп отырған саясаттың нақтылығы мен жасампаздығы.

Ардақты әлеумет! Ұлық мереке – Республика күні отбасыңызға береке, қуаныш, жақсылығын ала келсін! Ел іргесі аман, келешегіміз кемел, әділетті Қазақстанды құру жолында бірлігіміз мықты болсын!

Зулфухар ҒАЙЫПОВ,
Астана қаласы Қоғамдық кеңесінің төрағасы

ЛЕБІЗДЕР ЛЕГІ

Сайлау БАТЫРШАҰЛЫ,
мемлекет және қоғам қайраткері, дипломат, профессор, экономика ғылымдарының докторы:

ТАРИХИ ШЫНДЫҚҚА ТАҒЗЫМ

– Бұл күннің біз үшін, еліміз үшін мән-маңызы айрықша. Өйткені бұл күн – Қазақстанның болашақ тәуелсіздігінің іргетасы қаланған күн.

1990 жылы 25 қазан күні Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің шешімімен Қазақ ССР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданды. Кейін мұның дәрежесін төмендету үшін Республика күні деп атап жіберді. Бұл декларация қабылданудан бұрын Кеңес Одағының құрамындағы Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Грузия сияқты республикалар барлығы «егеменді республика» деп аталатын. Ал декларацияның айырмашылығы – «мемлекет» деген сөз бірінші рет пайдаланылды. Сол сәттен бастап Қазақстан еңсесі биік, терезесі тең жеке мемлекет ретінде танылып бастады. Бұл декларацияның қабылдануымен егемендігін мәлім ететін жеке территориясы, азаматтығы, мемлекеттік бюджеті, халықаралық қатынастардағы дербестігі, мемлекеттік рәміздері бекітілді. Қазақстанның егемендігі және территориясының тұтастығы саяси, құқықтық және экономикалық тұрғыдан дәйектелді. Бұл акт арқылы әлем картасындағы жаңа мемлекет – Қазақстан Республикасының негізі қаланды.

1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақ Жоғарғы Кеңесі осы декларация негізінде Тәуелсіздік туралы қаулы қабылдады. Соның негізінде Президент Нұрсұлтан Назарбаев заң шығарды. Бірақ шынын айту керек, 1990 жылы қабылданған декларацияның 1991 жылы қабылданған Тәуелсіздік туралы қаулыдан әлдеқайда шоқтығы биік, дәрежесі жоғары болатын. Бұл құжатта Жоғарғы Совет «қазақ ұлтының тағдыры үшін жауапкершілікті ұрына отырып, ... осы декларацияны қабылдайды» деп басталады. «Қазақ ұлты» деп ашық жазулы тұр. Алайда бүгінгі біздің Конституцияда «қазақ ұлты», «қазақ жері», «қазақ мемлекеті» деген сөздер жоқ. Декларацияда «Қазақ ССР-і Одақтан еркін шығу правосын өзіне сақтап қалады», «Қазақ ССР ұлттық мемлекеттігін сақтау, қорғау және нығайту жөніндегі шаралар қолданады» деп анық жазылды. Ал қазір «ұлттық» деген сөздің бәрін алып тастап, «ұлттық мемлекет» емес, азаматтық қоғам, азаматтық мемлекет деп шауып жүрміз. Декларацияға «шетелдегі қазақтарға ұлттық-мәдени, рухани және тілге қамқорлық көрсету және олардың өз Отанына келуіне жағдай жасау» деген мазмұн да енгізілген. «Қазақ ССР-ның халықаралық қатынастардың дербес субъектісі болуға, сыртқы саясатты өз мүддесіне сай белгілеуге, дипломатиялық және консулдық өкілдіктер алмасуға (декларацияда бұл сөзді де бірінші рет пайдаланып отыр), халықаралық ұйымдардың, оның ішінде Біріккен Ұлттар Ұйымының және оның мамандандырылған мүше мекемелерінің қызметіне қатысуға правосы бар» деген мазмұн да анық жазылды.

Демек, біздің мемлекеттік егемендік туралы декларация, қазақ ұлтының мүддесін жан-жақты ескере отырып, өте күшті жазылған болатын. Міне, осы декларация қабылданған күн Республика күні ретінде мемлекеттік мерекелер тізіміне енгізілді. Сонымен 20 жылдай бұрын басты мереке ретінде 25 қазан – Республика күнін тойладық. Кейін тағы өзгеріс болып, 16 желтоқсанға оралдық. Тіпті Сенат бұл күнді мемлекеттік мерекелер тізімінен алып тастады. Содан бастап бұл мереке елеусіз күнге айналды.

2022 жылдың 16 шілдесінде Ұлттық құрылтайда Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев ұлттық мереке мәртебесін Республика күніне қайтаруды ұсынды. Бұған тұтас халық қуанды. Өйткені Республика күнін қайтару және оған ұлттық мереке мәртебесін беру зор тарихи мәнге ие. Себебі бұл еліміздің тәуелсіздік жолындағы тұңғыш қадамы болатын. Мемлекет басшысының ұсынысымен Қазақ ССР мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылдаған күнін Парламент тарихи шындық деп қалпына келтірді. Қуаныш құтты болсын!

САҒАН КЕЛДІМ, АТАЖҰРТ

Қазақстан тәуелсіздік алғанда, жер бетінде бөркін аспанға атып қуанбаған қазақ жоқ шығар. Әсіресе атажұрттан алыс жүрген шетелдегі қандастарымыз үшін бұл өшкені жанып, өлгені тірілгенмен бірдей қуаныш болды. Екі қазақтың басы қосылса, әңгімесі – Қазақстан. «Қазақстан тәуелсіздік алыпты», «Қазақтың өз мемлекеті шаңырақ көтеріпті, енді бүкіл әлемдегі қазақты көшіріп алады екен», «Қазақтан патша шығыпты, маңдайы кереғарыс дейді» деген әңгіме ел ішінде гу-гу ететін.

Қалиакбар ҮСЕМХАНҰЛЫ

Біз ол кезде «тәуелсіздік», «егемендік» деген сөздердің мағынасын түсінбесек те, үлкендердің кеңесіне құлақ түріп, бейне жайлауға көшетіндей, «қашан көшіріп алады екен?..» деп армандаушы едік.

Ес біліп, етек жапқан соң да арманымыз Қазақстан болды. Ол кезде Қазақстан бізге жер бетіндегі жұмақ боп елестейтін. Қазақстан әлемдегі ең мінсіз, бәрі керемет мемлекет деп ойлайтынбыз. Біреу «ол жақта қазақ пен қазақ орысша сөйлеседі» десе мүлде сенбейтін едік, өйткені ол шақта екі қазақтың бір-бірімен өзге тілде сөйлегенін көрген емеспіз. Жатсақ-тұрсақ қазақ әнін тыңдап, жаман радиомызды шиқылдатып, Қазақ радиосын естуші едік. Кітапханаға кірсек, алдымен Қазақстан жазушыларының кітабын іздейтінбіз. Сосын да шығар, бертінге дейін Қазақстан жазушыларының кітаптарының Қытайда қаны жерге тимейтін. Кейбірі бірнеше рет қайта басылса да, бәрібір күн өтпей жатып бітіп қалатын. Мұқағали Мақатаевтың «Қаздар қайтып барады» жинағы 3000, 5000 дана тарылыммен 10 реттен артық басылды. Бәрі бір кітапхананың сөресінде бір аптадан артық тұрған жоқ. Оралхан Бөкейдің «Атау кере», Мұхтар Шаханның «Дәуір дастандарының» да саудасы күсет болды, бүгін сатылымға шықса, күн өтпей сөре «құрғақ» қалатын. «Бұл не қылған кітап? Кітап дүкеніне келген қазақтың бәрі осы кітаптарды сұрайды» деп кітап дүкендерінде қызмет істейтін ұйғырлар мен қытайлардың таңғалғанын талай көрдік. Студент кезімізде де Қазақстан туралы жазылған мақалаларды, Қазақстан жазушыларының еңбектерін іздеп жүріп оқыдық. Әрине, бұл бір жағынан рухани жақтағы сұраныстың қажеті болса, екінші жақтан мұның астарында қазақ еліне деген, қазақ жазушыларына деген құрмет жатыр. Нұрсұлтан Назарбаевтың фотосуретін бөлмеге іліп қою да бір мезгіл дәстүрге айналды. Оған ұйғыр кластастарымыздың қызғана қарайтынын көргенде тіпті марқайып, мақтанып алатынбыз да, іштей Құдайға тәуба ғып, «Еее, Алла, бізді отансыз қылмағаныңа мың шүкір» деп Жаратушыға шексіз алғыс айтушы едік.

Қытай қазақтары баспасөзінің қара шаңырағы – «Шыңжаң газетінде» тілші болып жүрген кезде де Қазақстан туралы талай қызыққа куә болдым. Іле облысының Моңғолкүре ауданында, Алтай қаласында және Ганьсу өлкесінің Ақсай қазақ автономиялы ауданында қазақ күресі мен көкпардың халықаралық додасы өтті. Осы үш байрақты бәсекеде де жергілікті қазақтардың Қытай командасына (арасында Қытай қазақтарынан жасақталған құрама да бар) қолдау көрсетпей, Қазақстан құрамаларына жанкүйер болып, олар ұтса шапалақ соғып, орнынан тұрып құрмет көрсетіп, ал Қытай командасы ұтса, үндемей отырып алғанының куәсі болдым. Керек десеңіз, Қазақстанның әнұраны шырқалғанда бүкіл қазақ орнынан тұрып, «Менің Қазақстанымды» қосыла айтып, тау-тасты солқылдатты та, Қытайдың әнұраны айтылғанда үндемей отырып алды (осы әрекеттері үшін кейін жауапқа да тартылды). Әрине, бұл – қазақ қайда жүрсе де, қайсы елде өмір сүріп жатса да, көзінің қарашығы – Қазақстанның тілеуін тілейтінінің бір мөлтек көрінісі. Атажұрттан алыс жүрсе де, «менің елім бар», «менің Отаным бар» деп Қазақстанды арқа тұтатын асыл қасиетінің айнымас дәлелі.

«Саған келдім, атажұрт,
Қаңғып келген ұл деме,
Тұяғы тозған тұл деме,
Қызығып келіп тұрғам жоқ,
Үлде менен бүлдеңе.
Саған қарай сүйрейді,
Қанымдағы бірдеңе...» деп ақын Мұратқан Шоқан айтқандай, қазақ қайда жүрсе де, қандай бай-бақуатты өмір сүріп жатса да, оны қанындағы бір нәрсе Қазақстанға тартады да тұрады. Бізді де атажұртқа жеткізген сол күш.

Қазақстан тәуелсіздік алған кезде еліміздегі қазақ ұлтының үлесі 40 пайызға да жетпесе, қазіргі таңда бұл көрсеткіш 80 пайыздан асты. Яғни 30 жылда еселенді. Бұған ішкі демографиялық өсіммен қатар, шетелден көшіп келген 1,5 миллион қазақтың да қосқан үлесі зор болды. Әрине, олар анау айтқандай, дайын асқа тік қасық болып келген жоқ, олармен бірге қазақтың тілі, салт-дастүрі келді, олардың арасында әр саланың мамандары, ғылым докторлары, тарихшы ғалымдар, танымал спортшылар, әлемге әйгілі әнші-бишілер келді. «Елге ел қосылса – құт» деген осы.

Қандастар жайлы сөз болса, «олар мемлекеттен жәрдемақы алады, одан да сол ақшаны өзіміздің елдің тұрғылықты халқына бермей ме?!» деп кері толғайтындар да баршылық. Алайда экономикалық тұрғыдан айтқанда, қандастардың Қазақстаннан алғанынан бергені көп. Атажұртқа келіп кәсіп көзін ашып, неше жүз адамды жұмыспен қамтып отырған қалталы азаматтар, зауыт салып, өнім өндіріп жатқан іскер жігіттер, мал өсіріп, егін салып, нарықты әртүрлі өніммен қамтамасыз етуге тырысып жатқан ағайындар аз емес. Шетелден келген зейнеткерлердің көшіп келген елінен алатын жалақысының өзінен елімізге ай сайын қаншама ақша келіп жатыр. Ең маңыздысы, «көп қорқытады, терең батырады» дегендей, бұрынғымен салыстырғанда санымыз көбейді. Қазақ тілін ана тілім, бар байлығым деп санайтындардың қатары көбейді. Бұл – ақиқат. Бірақ «30 жылда 1,5 миллион қазақ келді» деп аузымызды толтырып айтқанымызбен, 6 миллионнан астам қазақ әлі шетелде жүр. 6 миллионнан астам халқы бар қырғыз ағайындар бір мемлекет болып отыр. Демек, көршілес Қырғызстан елінің халқына пара-пар қазақ әлі шетелде күн көріп жатыр. Егер сол қазақ тайлы-тұяғымен атажұртқа оралса, онда біздің елдегі қазақ ұлтының демография мәселесі оңына басып, қазақ тілінің де қауқары артар еді. Бір ауыз сөзбен айтқанда, қазақтың саны көбейсе, Қазақстандағы қазақ ұлтына қатысты қазір өзекті болып тұрған мәселелердің көбі оң шешімін табар еді. Алайда тәуелсіздік алғанымызға 30 жыл болса да, әлі күнге дейін кемелді бір көші-қон саясатын жасай алмадық. 30 жылдан бері сан құбылып, алыстан келген ағайынды сарсаңға салғаны аздай, енді «Жаңа Қазақстанда» жаңаша беталысқа бет бұрғанның орнына шетелден келген ағайынды елдің шетіне қуып, 5 жылға дейін азаматтық бермеу жағын қарастыра бастағаны жүрегімізге қатты батты. Құзырлы орындарға «Қазақстанға келген қазақты жеңілдетілген тәртіппен «бір терезе» қағидаты бойынша азаматтыққа қабылдасын, азаматтық беретін уақытты қысқартсын» деп талап қойып жүргенде, 5 жылға дейін азаматтық бермеу мәселесінің көтерілуі дәл «тоқал ешкі мүйіз сұраймын деп құлақтан айырылыпты» дегеннің кебі болды.

«Дүние жүзіндегі қазақпен байланысты нығайтады, олардың атажұртқа келуіне мүмкіндік жасайды» деген мақсатпен құрылған Дүниежүзі қазақтары қауымдастығы да көңіл көншітер көп шаруа тындыра алған жоқ. Үлкенді-кішілі құрылтай өткізумен, ақын-жазушылардың кітабын шығарудан аса алмай тұр. Ал шетелдегі қандастарымыз болса барған сайын бізден алыстап, тілден, дәстүрден айырыла бастады. Кейбір елдерде қазақтар жиі қоныстанған өңірлерде қазақ мектептері жабылды. Мақсатты түрде жүргізілген ассимиляция да шетелдегі қазақтың рухын сындырып, Қазақстанға деген сеніміне селкеу түсірді.

Қысқасы, қазаққа Қазақстан қандай қажет болса, Қазақстанға да қазақтан басқа қамқоршы жоқ! Мемлекет құрушы тұлғалық ұлт – қазақ ұлтының саны көбейіп, санасы өспей, еліміз де өркендемейді. Сондықтан алдағы уақытта шетелдегі қандастар мәселесі назардан ешқашан қағыс қалмауы керек. Бұл мәселе 1990 жылы 25 қазанда қабылданған Қазақ КСР-нің мемлекеттік егемендігі туралы декларациясында да анық жазылған. Бұл декларация біздің тәуетер тәуелсіздігіміздің құбыланамасы екенін ескерсек, онда жазылған әрбір сөз қанша уақыт өтсе де өз құнын жоймайтын тәпсірмен тең.

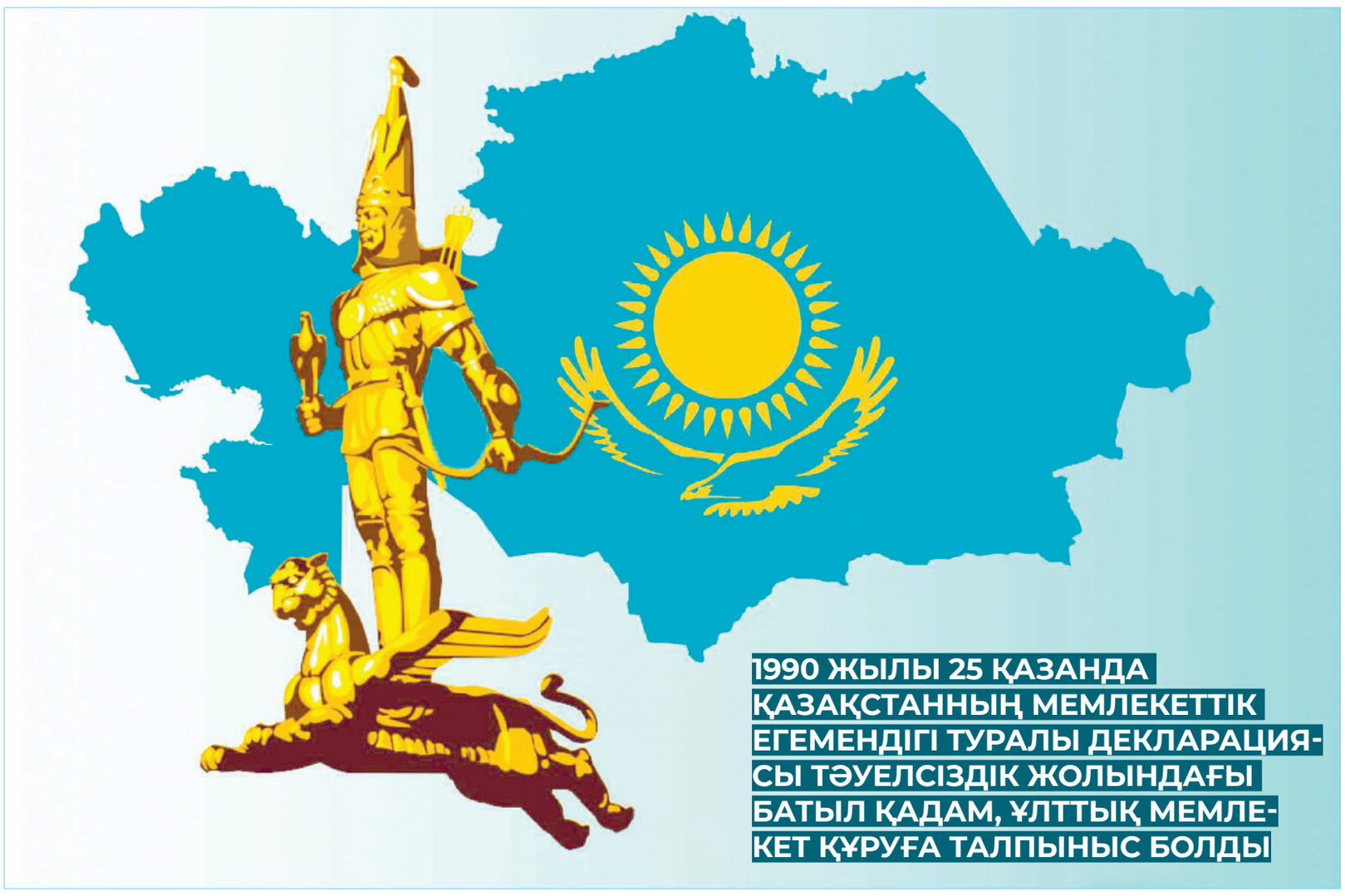

1990 ЖЫЛЫ 25 ҚАЗАНДА ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЕГЕМЕНДІГІ ТУРАЛЫ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ ТӘУЕЛСІЗДІК ЖОЛЫНДАҒЫ БАТЫЛ ҚАДАМ, ҰЛТТЫҚ МЕМЛЕКЕТ ҚҰРУҒА ТАЛПЫНЫС БОЛДЫ

ЕГЕМЕНДІК ДЕКЛАРАЦИЯСЫ: ӘЛЕУМЕТТІК МӘНІ, ҚҰҚЫҚТЫҚ МІНДЕТІ

Газетіміздің №123 (4401) нөмірінде «Егемендік декларациясы: маңызы мен мәні» атты мақалада тарихи құжатты қабылдаудағы қиындықтар мен ұлттық мемлекеттілікті құруға бағытталған баптардың мән-маңызына тоқталдық. Бұл жолы 1993 және 1995 жылы қабылданған Конституцияға негіз болған нормативтік құқықтық актілерін сөз етеміз.

Нұрлат БАЙГЕНЖЕ

ТӘУЕЛСІЗДІККЕ БАСТАР ЖОЛ

25 қазанда мерекеленетін Республика күнінің түпкі мәні – Егемендік декларациясының мән-маңызын түсіну, жаһанданған заманда елдіктің еңсесін тіктеп, ұлттық ерекшелікті, болмыс-бітімді сақтай отыра дамудың жолын саралау. Өйткені 1990 жылы 25 қазанда Қазақстанның мемлекеттік егемендігі туралы декларациясы тәуелсіздік жолындағы батыл қадам, ұлттық мемлекет құруға талпыныс болды.

1991 жылы 10 желтоқсанда Жоғарғы Кеңестің сессиясында «Қазақ КСР-нің» атауы «Қазақстан Республикасы» болып өзгеріп, 16 желтоқсанда «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заң қабылданды. Тәуелсіздікке даңғыл жол салған қос құжат бірбірімен мазмұндас, мағыналас болды, айырмашылығы жоқ емес.

Бәрі қалай басталды? Алдымен соның басын ашып алайық.

1991 жылғы Тамыз төңкерісінен кейін КСРО-ның шаңырағы шайқалып, империялық дәрмені қалмағанын көрсетіп берді. Қазан айының соңында Литва, Латвия, Эстония, Грузия тәуелсіздігін жариялап, КСРО-дан шыққанын мәлімдеді.

Горбачев Одаққа біріккен республикалардың қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, рухани-мәдени талап-тілегіне жауап бере алмай, КСРО көлемінде шиеленіс күшейе түсті. 1991 жылғы 8 желтоқсанда Ресей, Украина және Беларусь басшылары Минск маңындағы Беловеж орманында бас қосып, 1922 жылғы КСРО шартын жоюға келіссөз жүргізді. Сөйтіп, Борис Ельцин, Леонид Кравчук және Станислав Шушкевичтің бастамасымен КСРО жойылды.

Көп ұзамай Қазақстан, Қырғызстан, Өзбекстан, Тәжікстан және Түрікменстан «кеңестік» және «социалистік» атауынан бас тартып, тәуелсіздігін бірінен кейін бірі жариялады.

Осы кезде тәуелсіздікті тіктеп, рәміздерді жасақтап, шекараны айқындауда декларация заңнамалық шарт қызметін атқарды. XX ғасырдың 90-жылдарының басында қабылданған қос құжат – Егемендік декларациясы мен Конституциялық заңның мазмұнына уақыт ағымына сай аздаған өзгеріс енгізілгенмен, түпкі мәні елдіктің еңсесін тіктеу, тәуелсіздікті жария ету болды. Біріншісінде ел тұтастығы мен егемендігіне қажетті заң нормалары 17 бапқа біріктірілсе, екіншісі 7 тарау және 18 баптан тұрды.

КОНСТИТУЦИЯДАҒЫ ОРНЫ

Белгілі заңгер Сұлтан Сартаев: «Декларацияда Республика мемлекеттің өз ішінде биліктің үстемдігіне ие және сыртқы қатынастарда Одақтық шарттың аясында іс-шаралар жүргізіледі» деп көрсетілсе, Конституциялық заңда «Қазақстан Республикасы – тәуелсіз, демократиялық және құқықтық мемлекет. Әрі территориясында өкімет билігін толық иеленеді, өзінің ішкі және сыртқы саясатын дербес белгілеп, жүргізеді» деп нақтыланды. Қос құжаттың айырмашылығы – біріншісінде сыртқы саясатта ресми Мәскеудің ықпалында екені аңғарылса, екіншісінде өз еркі өзінде екені айқындалды» деп жазады өз естелігінде.

Белгілі ғалым Салық Зимановтың жазуынша, декларацияның басқа саяси-құқықтық құжаттар арасында алатын орны зор, маңызы ерекше. Онда ұлттық мемлекеттің негізгі принциптері қамтылып, саясат, экономика, мәдениет, аумақтық биліктің конституциялық нормалары көрсетілді.

Тәуелсіздіктің негізін қалауға атсалысқан қос заңгердің пайым-парасаты орынды. Декларация конституциялық сана-сезімді қалыптастырып, бекітуде шешуші рөл атқарды.

Ғалым, заңгер Социал Табановтың еңбектерінен декларация мен Конституцияның тарихи-құқықтық сабақтастығы туралы табуға болады.

> 25 қазанда мерекеленетін Республика күнінің түпкі мәні – Егемендік декларациясының мән-маңызын түсіну, жаһанданған заманда елдіктің еңсесін тіктеп, ұлттық ерекшелікті, болмыс-бітімді сақтай отыра дамудың жолын саралау

XX ғасырдың 20-жылдары қазақ даласында декларация ұғымы алғаш еніп, Қырғыз (қазақ) автономиялы Республикасының I Бүкілхалықтық құрылтайында ұлттық мемлекет құру туралы декларация қабылданғанмен, бәрі қағаз жүзінде қалып, дербестік тар шеңберде қаралды. XX ғасырдың 90-жылдары белсенді, беделді халық қалаулылары мен заңгерлер жасаған заң нормалары тәуелсіз мемлекет құруға негіз болды.

Декларациядағы баптарды саралайтын болсақ, конституциялық актіні құрап, тіпті кейбірі конституциялық құрылыстың негізін қалады. Айталық, декларацияның: «Республика мемлекет билігі оның заң шығару, атқару және сот билігіне бөлу принциптер бойынша жүзеге асырылады» деген 7-бабы өзгерместен, тұтастай 1993 жылғы Конституцияның 6-тармағына енгізілді. Сондай-ақ декларацияның 3-бабындағы: «Қазіргі шекарасындағы Қазақ ССР-нің территориясы бөлінбейді және оған қол сұғылмайды, оның келісімінсіз пайдалануға болмайды» деген тұжырым Конституцияның 2-тармағымен үндестік тапты.

Декларациядағы мемлекеттіліктің өміршең қағидалары 1995 жылы қабылданған Ата Заңда да көрініс тапты. Мәселен, Конституцияның 2-бабын, 2-бөлігін алсақ, онда: «Республиканың егемендігі оның бүкіл аумағын қамтиды. Мемлекет өз аумағының тұтастығын, оған қол сұғылмауын және бөлінбеуін қамтамасыз етеді» делінді. Бұл декларацияның 3-бабына пара-пар екені анық. Декларациядағы адам құқығы туралы идеясы Ата заңның «Адам және азамат» деген II бөлімде 10-39-баптарда толық қамтылды.

Бұдан бөлек, декларациядағы азаматтық, саяси партиялар, қоғамдық ұйымдар, бұқаралық бірлестіктер, мемлекеттік органдар, аумақтық басқару, жер асты және үстіндегі табиғи ресурстар мен халықтың тарихи-мәдени қазынасы және т.б. байланысты мәселелер Конституцияның тиісті мәтінінде өз орнын тапты. Алайда Конституцияға декларацияның баптары ешбір өзгеріссіз енді деген пікірді ұстанған дұрыс емес. КСРО ыдырап, тәуелсіз мемлекет құрылған кездегі қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық ахуал өзгеріп, кейбір тіркестер өзектілігін жойған-ды.

P.S: ***Біздің алдымызда ұлы міндет тұр, ол – Жаңа Қазақстанды құрып, әділеттілік принциптерін ұстанған қоғам құру. Қазақ қоғамы үшін әділдіктің ең үлкені – ұлттық мемлекет құрып, ата-бабамыздың арман-мұратын шындыққа айналдыру. Бұл ретте, 25 қазанға сәйкес келетін Республика күні маңызды рөл атқарады. Өйткені бұл мерекенің түпкі мәні Егемендік декларациясының мән-мазмұнын насихаттау болса, бұл құжаттың өзегі – ұлттық мемлекет құру.***

ЛЕБІЗДЕР ЛЕГІ

Айгүл АДИЛОВА,
Б.Момышұлы атындағы №53 мектеп-лицейі қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі:

БҰЛ КҮННІҢ МӘНІ ЕРЕКШЕ

– Тарихи оқиғаларға ой жүгіртсек, осыдан 32 жыл уақыт бұрын, яғни 1990 жылдың 25 қазанында мемлекеттің Егемендік декларациясы қабылданды. Республика күні алғаш рет 1995 жылдың қазан айында ұлттық мереке болып жарияланды, тиісті Жарлыққа ел Президенті Нұрсұлтан Назарбаев қол қойды. Бұл тарих сахнасындағы аса маңызды әрі тарихи қадам болатын.

Декларацияда Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының егемендігі жарияланып, Қазақстанның тәуелсіз мемлекет ретіндегі саяси-құқықтық негіздері жарияланды. Егеменді мемлекеттіліктің іргелі қағидаттары ретінде Қазақстанның жеке территориясы, азаматтығы, мемлекеттік бюджеті, халықаралық қатынастардағы дербестігі, мемлекеттік рәміздері бекітілді. Әйтсе де, бүгінге дейін еліміздегі түрлі жағдайға байланысты бұл маңызды күн өскелең ұрпақтың жадынан жырақтай бастаған еді.

Биыл бұл мереке ұлттық мереке ретінде тойланады. Республика күнінің мемлекеттік деңгейде, елімізде тұратын барша ұлт пен ұлысқа ортақ мереке ретінде аталып өтуі – халқымыздың бойына қуат, жүзіне қуаныш сыйлаған оң шешім. Ең бастысы, қоғамның патриоттық сезімін арттыруға сеп болары анық.

Республика күні – мемлекеттің символын айқындайтын маңызды мереке. Бала кезінен бастап балаларды Отанға деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерге, ұлттық және мемлекеттік мерекелерге құрметпен қарауға баулу маңызды. Еліміздің жалынды жастары басын бәйгеге тігіп, бодандық құрсауынан шығуға ұмтылған қыршын ерліктері бүгінгі тәуелсіз еліміздің жарқын ісімен жалғасын табуда. Бүгінде еліміздің білім беру ұйымдарында Республика күнін мерекелеу жөніндегі республикалық іс-шаралар жоспары бекітіліп, еліміздегі барша оқушы үшін шығармашылық, танымдық, спорттық, мерекелік іс-шаралар өткізіліп жатыр. Рухани құндылығымызды, қазақы қайсар рухымызды, бай тарихымызды, бабадан қалған даланың мұрагері ретінде алты алашты әлемге таныту арқылы осы тарихи атаулы күннің біз үшін қасиетін аша білуіміз, көрсете алуымыз қажет. Сол себепті бұл күннің қажеттілігі мемлекетіміз үшін, өскелең жас ұрпағымыз үшін зор деп санаймын.

Жақсылық СӘБИТОВ,
тарихшы:

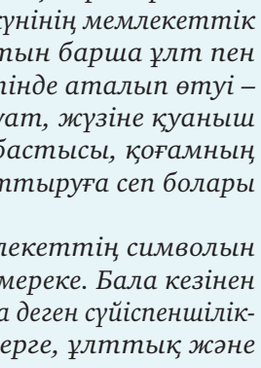

ӘДІЛЕТТІ ШЕШІМ

– Республика күні мерекесінің қайтып оралуы – тарихи тұрғыдан өте әділетті шешім деп ойлаймын! Бұған дейін елімізде 25 қазан – Республика күні ретінде атап өтілді, ал кейінірек ол тойланбайтын болды. Мемлекет басшысының ендігі шешімі – өте дұрыс шешім. Әділеттілік салтанат құрды. Бұл көпшіліктің көңілінен шыққаны анық. Шын мәнісінде 25 қазан – бұл тәуелсіз Қазақстанның экономикалық егемендік, еріктілік алған күні. Бұл – еліміздің экономикадағы ұлттық мүдделерін шынайы сезініп, қорғауға кіріскен кезі. Іс жүзінде, сол кезеңдегі Қазақ КСР-дағы халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға деген ұмтылыс жасалды десек қателеспейміз. Сол себептен, бұл күннің маңызы аса зор.

Қазақстан өзінің егемендігін жариялағаннан кейін, тәуелсіздікке алып баратын жолға түсті. 1990 жылы 25 қазанда жарияланған Декларация тәуелсіздік алу барысындағы үлкен үдерістің ең маңызды кезеңінің алғашқы қадамы болатын. Осы қадам елдің экономика саласындағы ұлттық мүддесін нақты белгілеп берді.

Енді 25 қазан – Республика күні ретінде неге ұлттық мерекеміз болып бекітілді дегенге келейік. Қандай мереке ұлттық, я болмаса мемлекеттік болып бекітілетінін әр ел басшылығы өзі шешеді. Бұл – барлық мемлекеттердің тарихи тәжірибесінде бар үрдіс. Осы тәжірибені өзгертіп, мемлекет елдің тарихына назар аудара отырып, қай күнге айрықша мәртебе беретінін өзі шешеді.

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

Ұлықбек ЕСДӘУЛЕТ

ҚАЗАҚСТАН

Арыстандай айбаттым,
Жолбарыстай қайраттым,
Аспандаған байрақтым,
Қанша жұлдыз жайнаттың,
Қанша бұлбұл сайраттың,
Қазақстан, ардақтым!
Тұлпарыңның шабысын,
Домбыраңның қағысын,
Күңіренткен тау ішін,
Дарияңның ағысын
«Сүйем!» десем – бәрі шын,
Қазақстан – намысым!
Әрбір тасы – киелім,
Әр уығы – жүйелім,
Ән кернеген жүрегін,
Күй кернеген тиегін,
Сары алтыннан сүйегің,
Қазақстан – жыр елім!
Шаңырағың – шырағым
Топырағың – тұмарым,
Ғаламда жоқ сыңарың,
Ғажайыбым, жұмағым,
Басы таза бұлағым,
Басылмайтын құмарым,
Қазақстан – қыраным!
Айың тусын оңыңнан,
Күнің тусын солыңнан,
Жұлдыз жансын жолыңнан,
Басыңа бақ орнасын,
Қыдыр болсын жолдасың,
Құдай сені қолдасын,
Қазақстан – көз жасым!..

Несіпбек АЙТҰЛЫ

ОТАН

Біздер үшін Отан – жалғыз, Ту – жалғыз,
Қорғамасақ несін ұл боп туғанбыз?!
Кіндігіміз тар қапаста кесіліп,
Ит көйлекті қанды жаспен жуғанбыз.

Туған жұртқа тірек болу – ерге сын,
Құлдықты енді құдай басқа бермесін.
Атаң өлсе, өзің ата боларсың,
Ешқашанда Отан өле көрмесін!

Әкең өлсе, шешең өлсе жыларсың,
Балаң өлсе, бір жығылып тұрарсың.
Отан өлсе, опырылып түскенің,
Күңіреніп көрге бірге құларсың.

Біздің Отан өліп, қайта тірілген,
Біздің байрақ құлап, қайта тігілген.
Опат болған ерлер рухы оянар,
Отан деген лебіз шықса тілімнен.

Отанменен аспандағы Күн егіз,
Екеуінің амандығын тілеңіз.
Жас азамат, бұл Отанның қадірін,
Отансыз боп көрген біздер білеміз!

Керек қылса, жолында оның құрбанбыз,
Бәріне де белді бекем буғанбыз.
Бір кеудеге екі жүрек сыймайды,
Қазақ үшін Отан – жалғыз, Ту – жалғыз!

Бауыржан БАБАЖАНҰЛЫ

ДҰҒА

Қазақстан – байтағым!
Тірі жүрсем, сенің әнің айтарым.
Өлсем, сенің топырағыңды тыңайтам.
Жазирам, гүл-райхан,
Саған іштей тілейтінім көп менің,
Сенсің менің оттегім.
Сенен алыс кеткендердің ауа
жетпей тұншығып,
Түбі өзіңе ораларын байқадым.

Рухым мен намысымды жаныштап,
Жалт бергенде ант еткендер нан ұстап,
Рас, сені даттадық біз дауыстап,
Рас, сені боқтадық біз дауыстап.
Бірақ ұзап кете алмадық алыстап.
Кіндігіміз саған мықтап байланған
ғой себебі,
Болмысымыз тұтас саған айналған
ғой себебі.
Әлі күнге аузымыз сан күйгеніне
қарамай,
Баласына шексіз сенер анадай,
Анасына шәк келтірмес баладай,
Сенеміз біз түбі сенің тамырыңа
қарыштап.

Қанша ғасыр бойы үнемі ұтылдық,
Ыдырадық, кемідік һәм жұтылдық.
Хақ-Тағала көңілі түсіп бір күні
Сені бізге бере салды бүтін ғып.
Сенің барың қандай ғажап мына
жердің бетінде,
Жұмақ болсаң, тұрғынымыз жұмақтың,
Тамұқ болсаң, тұрғынымыз тамұқтың
Соған және ететін сан шүкірлік.

Қазақстан – байтағым!
Отанысың кіл әулие жандардың
Сені шексіз сүйгені үшін сұрамайтын
қайтарым.
Тек солардың ақ көңілі үшін де,
Пәк көңілі үшін де
Сен бақыттың айт әнін,
Олар соған лайық!
...Содан кейін әрбір адам бек қуанып
туғанына қазақ боп,
Мәңгі бақи азат боп,
Мынау аспан астында
Бұл дүние тұрғанынша тұрайық!

Қуаныш ІЛИЯС

ҚАЙЫҢ ТАҒДЫР

Жауыр, кәрі атандай дала жатты дерейіп,
Ағаш ектім Сарыарқа, жерге де біз берейік!
Балам көшет ұстап тұр, –
«бұл ағаштың аты не?»
Баланың да сауалы кеткен шақ бұл кемейіп!

«Қайың» дедім, – жан балам,
Сен де осымен бір бүрле,
Тамырымен тамырлас,
қызғалдақпен бір гүлде.
Қайың едім мен-дағы,
топырағымнан ажырап,
Тамырымды сүйретіп жеттім елге бір күнде.
Тамырымнан су емес, қан ағып тұр, ағайын,
Қия салу оңай ма, тамыры бір тоғайын?!
Құшағыңды аш атажұрт,
қай қырқаңа қонайын,
Сенен сая іздегем, саған сая болайын!

Қайың сауып жан қалған «елім-ай»
лап жортқанда,
Қайың болып шыдағам, ырғай
жебе жыртқанда.
Қайың еді керегем, шаңырағым, уық та,
Қайың ыстық сондықтан, маған қайын
жұрттан да...

Қасиетті сары үкім қайыңға кеп қонатын,
Сол қайыңда байлаулы қалды
менің торы атым.
Біздің мекен аттары: қайыңды бел,
қайың көл -
Қайыңды арал, қайыңды,
қайыңды сай болатын!

Қайың адалбақаным, қайыңқұрық ұстағам,
Қайың ердің қапталын қайыңтозбен
тыстағам.
Ашамайым қайың ед, содан да мен ағайын,
Қайың болып өсем де, қайың болып
қысқарам!

Астауым қайың, піспегім қайың үйілден,
Қайың иісі аңқиды қарапайым үйімнен.
Ұл өседі қайыңдай қайратты, айбатты,
Қыз өседі ибалы, аққайыңдай иілген!

Қайыңтозсыз отым да үрлегенмен
жанбайтын,
Сонау жалғыз қайында байғыз
ғана зарлайтын.
Ақ пейілді қазақпын, мәрт пейілді ақынмын,
Аққайыңсыз аруды елестете алмайтын!

Иендегі қайыңдай сағынышпын, зарлымын,
Сезінеді қайың да дүниенің тарлығын.
О, киелі Сарыарқа саған тамыр тартайын,
Қайың болып егілген менің қилы тағдырым.

Жер екенсің Сарыарқа қайың қаулап өсетін,
Қазақ болып қалайын қайың ғұмыр кешетін.
Шоқпар қылма досыңа, балтаңа да саптама,
Орманды да өзімді қайырылып кесетін!

Көк байрақтан мәуе алып көгерейік,
көктейін,
Тамырыма сенемін: «Тас болса да тес» дейін.
Тамырымды сүйретіп, асау тағдыр үйретіп,
Топырақсыз ғұмырды енді мәңгі кешпейін!

Светқали НҰРЖАН

ҚАЗАҒЫМ

«Қазағым» деп Әбубәкір Кердері
Жұлып ашты жүректегі пердені.
Осы өлеңді естіп өстім шалдардан,
Етегімді жабуға әлім келгелі.

Содан кейін, Абай, Ақан Серіден
«Қазақ» деген талай сөзді теріп ем.
Қоректенген қанын жалап жанымның
Ауру болды ол бірге өлетін менімен.

«Қазақ» десе, кірпігімнің жасы мөлт
Етер болды! –
Қайтер екен осы дерт? –
«Мен – қазақтың баласы!..» деп тәкаппар
Дүниені жалт қаратқалы Қасым-өрт!
Сәл ес жиып, кірпік сүйеп шамдалға
Нұрды жалғап отырғанда таңдарға –
Жан-қоңырау қоя берді сыңғырлап,
Қуан-ағам: «Мен – қазақ!..» деп қалғанда!

«Қазақ» десе – үн бітердей кереңге,
«Қазақ» десе – тіл бітердей тереңге!
Телегейім қоя берді сайқалып,
Жұбан-ағам: «Мен – қазақпын!» дегенде...

Айналамды қамағанмен мол кезбе,
Мен қазақтан танымадым елді өзге.
Түрмесіне –
Міржақып пен Мағжанның
Әлі сәуле түспеп еді ол кезде...

«Өз қазағын жек көрер, – деп, арыс қай?! –
«Қазағым-дап» сөйлеп бақтым қалыспай.
Қазақты айтса, сырт айналып кететін
Таң қалушы ем ағаларға талыстай.

«Қазағым!» деп туды алғашқы ғазалым,
Сол халыққа бардай әлі жазарым.
Тілек айтам мінәжатты түндерде:
«Қазағымның алдында ал, – деп, – Ажалым!..»

Көк байрағым тұрғанымен төбемде,
Жан-Азамды айтып жүрмін көп елге:
«Мен – өлейін! Жоғалайын!..
Қазағым,
Сенің атың қалмағай, – деп, – Өленде!..»

...Қазағымның алдында алып ажалым,
Топырағымды жап қолыңмен, Қазағым!
Құлпытасым:
«Қазағым!..» – деп күбірлеп,
Тұрса болды ортаңызда – Мазарым!..

Қалқаман САРИН

ҚАСИЕТІМ

Уа, Отаным, менің жалқы-жалғызым,
Көру бақыт сендегі атқан таң жүзін.
Тәуба, талай жемісіңді жегіздің,
Тарықтырмай, зарықтырмай нанға үзім.

Уа, Отаным, менің мақтан тұтарым,
Бас иетін қасиетім, құт-арым.
Қымбат жасыл жапырағың, бұтағың,
Құндақ асыл топырағың, жұпарың!

Уа, Отаным, менің арқасүйерім,
Сенсең, сендік қаным, қаңқа-сүйегім.
Жұлдызыңа, бір қызыңа ғашықпын,
Бірақ, сүйсем, сені ғана сүйемін!

Сен мен үшін бәрін бердің бақыттың,
Сенде ғана Ай сәулелі жаһұт түн.
Саған деген махаббаттың өлшемі,
Сыймайды ешбір уысына уақыттың.

Ал мен сен деп отқа түспей, оқ атпай,
Ар-ұяттан қызарамын тағы оттай.
Керегіңе жарап жүрсем жетер-ау,
Беделіңе бір сөз де жолатпай!

Сүйемін! – деп сені алдаған сөз ғәріп,
Киелім! – деп көре алмаған көз ғәріп.
Өзегіңді жарып шықпай өз ұлың,
Қадіріңе жете алмайды ол анық.

Уа, Отаным, өзің барда өр болсам,
Сенде өлем, Сенде көрем, не көрсем.
Бар жақсыңды маған беріп келесің,
Бір жақсылық көрмесең де менен сен!
...Уа, Отаным, құдіретінде жоқ өлшем!

ЛЕБІЗДЕР ЛЕГІ

Мерей АҚШАЛОВ,
Қазақстанның еңбек сіңірген спорт шебері, бокстан әлем чемпионы:

ҰЛТТЫҚ МЕРЕКЕМІЗ МЕРЕЙІМІЗДІ КӨТЕРСІН

– Еліміздің егемендігін жариялаған декларация қабылданған күн – Республика күні ұлттық мерекесі болып бекітіліп, жаңаша сипатқа ие болып отыр. Демек, енді бұл күн еліміздің ең маңызды мерекесі болады.

Қазақстан тәуелсіз мемлекет болғалы қазақ халқының мерейін өсірген жаңалықтарды естіп, оқиғаларды көріп келеміз. Ең бастысы, егемен ел ретінде халықаралық қоғамдастық алдында абыройымыз асқақтады. Бүгінгі таңда Қазақстанды бүкіл әлем тұрақты дамып отырған мемлекет ретінде танып, тіптен біздің еліміздегі бірлік пен берекені өнеге санайды.

Өзім спортшы болған соң еліміздегі спорттың дамуына, оның жетістігіне айрықша көңіл аударамын. Бұл ретте біздің елдің спортшылары халықаралық жарыстарда биік белестерді бағындырғанын марқайып айта аламын. Қазақ спортшылары спорттың ең мәртебелі жарысы Олимпиада ойындары мен әлем чемпионаттарынан қаншама жүлде алғанын білеміз. Мәселен, отыз жыл ішінде Қазақстан спортшылары Олимпиада ойындарынан 19 алтын, 22 күміс және 39 қола медаль алды. Жүздеген спортшыларымыз әлем чемпиондары атанды.

Елімізде қаншама спорт ғимараттары мен кешендері бой көтерді. Қазір қай спорттың түрінен болса да әлем біріншіліктерін өткізуге мүмкіндік бар. Сондай-ақ бұқаралық спортты дамыту бойынша да ауқымды шаралар жүргізіліп жатыр. Мәселен, бір Астананың өзінде бүгін тұрғындардың 30 пайыздайы түрлі спортпен айналысады. Осының бәрі жақсы көрсеткіш дер едім.

Түйіндеп айтқанда, елімізде спорттың дамуына айрықша назар аударылып отыр. Ал спортшыларымыз болса, елдің намысы үшін аянбайтынын сеніммен айта аламын.

Ұлттық мерекеміз елдік мерейімізді көтерсін! Қазақстанның көк байрағы биіктерде желбірей берсін деймін.

Еліміздегі қайта жаңғырып жатқан ұлы мерекеміз 25 қазан Республика күніне орай 2022 жылдың 20 қазанында Astana Polytechnic жоғары колледжінде «Білімді ұлт: Заман талабы – білім беруді дамыту стратегияларын жаңарту» атты I республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференциясы өтті.

БІЛІМДІ ҰЛТ: ЗАМАН ТАЛАБЫ – БІЛІМ БЕРУДІ ДАМЫТУ СТРАТЕГИЯЛАРЫН ЖАҢАРТУ

Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның басты мақсаты – елдігімізді ұлықтай отырып, жас ұрпақтың отаншылдық қасиеттері мен ғылыми әлеуетін дамытып, оларды білім мен ғылымға тарту.

Аталған конференцияға ҚР Оқу ағарту министрлігінің Техникалық және кәсіптік білім департаментінің басшысы Алтай Рахимберлин, «Talap» КЕАҚ, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының, Қ.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің, С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің, «Тұран-Астана» университеті, «ESIL University», елорда мектептерінің өкілдері, Астана қаласының №1 автобус паркі бөлім басшысы, колледждің әлеуметтік серіктестері қадірлі қонағы болды.

Астана қалалық мәслихат депутаты Жанділдаев Бағдаулет Болатұлы конференцияға келген қонақтар мен қатысушыларды Республика күнімен құттықтап, «Білімді жастар – біздің болашағымыз» деді өз сөзінде.

Шараның пленарлық отырысында Астана қаласы Білім басқармасы басшысының орынбасары Имангазинова Римма Асымовна, Астана қаласы әкімдігінің «Әдістемелік орталық» басшысының орынбасары Байтасов Дидар Дулатұлы модераторлары болып, конференция қатысушыларының білімге деген ұмтылыстарын атап өтті.

Аталған I республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияға республика төңірегінен 72 колледж студенттері мен мектеп оқушылары офлайн және онлайн форматта гуманитарлық, экономикалық және техникалық бағыттағы 3 секция бойынша қатысты.

Бірінші гуманитарлық бағыт «Білімді ұрпақ – еліміздің жарқын болашағы» секциясына 17 адам қатысты. Бұл секцияның сарапшылары Астана қаласының Ы.Алтынсарин атындағы №83 мектеп-гимназиясының тарих пәні мұғалімдері Р.М.Такибаев А.А.Дастенбекова және С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің профессоры, философия ғылымдарының кандидаты Ж.Т.Кульжанова жұмыстарды бағалап, барлық қатысушылардың арасынан Астана қаласының Жамбыл Жабаев атындағы №4 мектеп-гимназиясының оқушысы Тәңірберген Рамазан және гуманитарлық заң колледжінің 1-курс студенті Сабира Жорабекованың жұмысын 1-орынға лайық деп шешті.

Екінші «Заманауи идеялар – бизнес болашағы» экономикалық бағыт бойынша бизнес жоспар секциясына 17 жұмыс келіп түсті. Секция сарапшылары ҚР кәсіби бухгалтері, салық кеңесшісі, Бухгалтерлік есеп лекторы - А.М.Осман Amanat партиясы жанындағы Жастар қанатының төрағасы А.Мағзум ESIL University, экономика ғылымдарының докторы, профессор М.К.Алиев таңдаумен ең үздік болып алды «ASTANA POLYTECHNIC» жоғары колледжінің студенті Жалалов Акжол I орынды алды.

Үшінші техникалық бағыт бойынша: құрылыс, автомобильдерге техникалық қызмет көрсету және IT салаларынан барлығы 19 баяндама жұмыстары тыңдалды. Секция сарапшылары ЖШС «АТБ транс-сервис» директоры Б.Б.Алпысбеков «Бонни & Клайд» дизайн студиясының жетекші маманы Б.Д.Сабитов ESIL University, доцент, цифрландыру және стратегиялық талдау жөніндегі проректоры Г.Ж.Шуйтенов шешімдерімен келесі қатысушылар жеңімпаз атанды. Атап айтсақ, техникалық қызмет көрсету бағыт бойынша «ASTANA POLYTECHNIC» жоғары колледжінің білім алушысы Ердәуіт Ықтияруұлы, IT саласы бойынша «Қоғамдық тамақтандыру және сервис колледжі» білім алушысы Сержан Сәтқожа, құрылыс бағыты бойынша Қостанай политехникалық жоғары колледжі білім алушысы Фельдман Александра Владимировна жеңімпаз атанды.

Қорытындылай келе, сарапшылар ғылыми конференцияға қатысушылардың жұмыстарын жоғары бағалап, әрқайсысын еліміздің болашақ жұлдыздарына теңеп, алдағы жұмыстарына сәттілік тіледі. Конференцияға қатысқан жас ғалымдар алғыстарын білдіріп өздері үшін үлкен тәжірибе алмасу болғанын айтты.

Барлық баяндамалар презентациялармен сүйемелденіп, позитивті ғылыми дау мен өзара сыйластықтың жағымды атмосферасында жемісті пікірталаспен аяқталды.

I республикалық конференция жұмысының аяқталуына орай салтанатты концерт ұйымдастырылды, онда Astana Polytechnic жоғары колледжінің директоры конференция бағыттары бойынша қатысушылардың жұмыстарын сараптау мен бағалауға қатысқан барлық сарапшыларға «Алғыс хат» табыс етті.

«Бүгінде Astana Polytechnic жоғары колледжі жаңа мүмкіндіктер алаңы, осы орайда бүгінгі республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясы тәуелсіздікті дәріптеп, нығайтуға септігін тигізіп, жалғасын жыл сайын табады» деді өзінің алғысөзінде Astana Polytechnic жоғары колледжінің директоры Болат Рысқалиев Құлмұханұлы.

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

АСТАНА ҚАЛАСЫ БОЙЫНША САЙЛАУ УЧАСКЕЛЕРІНІҢ ОРТАЛЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ТЕЛЕФОН НӨМІРЛЕРІ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМА

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңы 13-бабының 2-тармағына, 17-бабының 2-тармағына, 23-бабының 5-тармағына сәйкес Астана қаласы бойынша сайлау учаскелерінің орталықтары және олардың телефон нөмірлері туралы хабарлаймыз.

Астана қаласының әкімдігі

№	Аудан	Сайлау учас-кесінің нөмірі	СУ теле-фоны	СУ орталығы	Көше+үй
1	Алматы	1	547671	Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті	Қажымұқан, 13
2	Алматы	2	361025	Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Студенттер үйі	Мағжан Жұмабаев, 14
3	Алматы	3	576331	Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Студенттер үйі	Мағжан Жұмабаев, 14/1
4	Алматы	4	353201	Қоғамдық тамақтану және сервис колледжі	Бейімбет Майлин, 12
5	Алматы	5	576351	Қоғамдық тамақтану және сервис колледжі	Бейімбет Майлин, 12
6	Алматы	6	353604	Астана қаласы әкімдігінің «Қоғамдық тамақтану және сервис колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазынашылық кәсіпорны	Бейімбет Майлин, 12
7	Алматы	7	239683	№ 28 мектеп-лицей	Алексей Петров, 8
8	Алматы	8	239923	№ 28 мектеп-лицей	Алексей Петров, 8
9	Алматы	9	572495	№10 МБЖСМ	Қажымұқан, 9
10	Алматы	10	334762	№ 30 мектеп-гимназиясы	Алексей Петров, 11
11	Алматы	11	246098	№ 30 мектеп-гимназиясы	Алексей Петров, 11
12	Алматы	12	572498	№ 22 мектеп-гимназиясы	Жанайдара Жирентаева, 16
13	Алматы	13	579803	№ 22 мектеп-гимназиясы	Жанайдара Жирентаева, 16
14	Алматы	14	239458	Еуразия гуманитарлық институты	Мағжан Жұмабаев, 4А
15	Алматы	15	579802	Астана Халықаралық университеті Педагогикалық колледжі	Ілияс Жансүгіруұлы, 4
16	Алматы	16	576083	Астана Халықаралық университеті Педагогикалық колледжі	Ілияс Жансүгіруұлы, 4
17	Алматы	17	986246	№ 32 мектеп-гимназиясы	Абылай хана, 25/3
18	Алматы	18	292351	№ 32 мектеп-гимназиясы	Абылай хана, 25/3
19	Алматы	19	430984	Сырбай Мауленов атындағы № 37 мектеп-лицей	Күйші Дина, 44/3
20	Алматы	20	431070	Сырбай Мауленов атындағы № 37 мектеп-лицей	Күйші Дина, 44/3
21	Алматы	21	431083	Сырбай Мауленов атындағы № 37 мектеп-лицей	Күйші Дина, 44/3
22	Алматы	22	576339	№ 38 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 8/2
23	Алматы	23	576347	№ 38 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 8/2
24	Алматы	24	572409	№ 38 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 8/2
25	Алматы	25	239591	Бейімбет Майлин атындағы №52 мектеп-гимназия	Бурабай, 38
26	Алматы	26	203994	№ 29 орта мектебі	Горького, 22
27	Алматы	27	225431	Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайының филиалы	Жамбыл Жабаев, 14
28	Алматы	28	224637	№ 13 орта мектебі	Шалкөде, 5
29	Алматы	29	345007	Мәшһүр Жүсіп атындағы №57 орта мектебі	Шарбақты, 46
30	Алматы	30	347930	Мәшһүр Жүсіп атындағы №57 орта мектебі	Шалкөде, 5
31	Алматы	31	271035	№ 43 қосымша білім беру мектеп орталығы	Бастау, 2
32	Алматы	32	427651	№ 44 орта мектебі	Нұрлыжол, 8
33	Алматы	33	239565	№ 42 орта мектебі	Жаңатұрмыс, 6/2
34	Алматы	34	360034	Райымбек батыр атындағы №50 «Қазғарыш» мектеп-лицейі	Күйші Дина, 6
35	Алматы	35	360063	Райымбек батыр атындағы №50 «Қазғарыш» мектеп-лицейі	Күйші Дина, 6
36	Алматы	36	360180	Ахмет Байтұрсынов атындағы №48 мектеп-лицейі	Жанайдара Жирентаева, 15/2
37	Алматы	37	360119	Ахмет Байтұрсынов атындағы №48 мектеп-лицейі	Жанайдара Жирентаева, 15/2
38	Алматы	38	971205	Жоғары медициналық колледж	Шәкәрім Құдайбердіұлы, 16
39	Алматы	39	989634	Мұстафа Шоқай атындағы № 51 мектеп-гимназия	Аманат, 5
40	Алматы	40	988206	Мұстафа Шоқай атындағы № 51 мектеп-гимназия	Аманат, 5
41	Алматы	41	239906	Мұстафа Шоқай атындағы № 51 мектеп-гимназия	Аманат, 5
42	Алматы	42	447405	Бауыржан Момышұлы атындағы №53 мектеп-лицей	Қарқабат, 17
43	Алматы	43	447601	Бауыржан Момышұлы атындағы №53 мектеп-лицей	Қарқабат, 17
44	Алматы	44	576356	Бауыржан Момышұлы атындағы №53 мектеп-лицей	Қарқабат, 17
45	Алматы	45	576310	№ 64 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 15
46	Алматы	46	526004	№ 64 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 15
47	Алматы	47	525977	№ 64 мектеп-лицей	Ғабит Мүсірепов, 15
48	Алматы	48	239599	Астана қаласы әкімдігінің Орталықтандырылған кітапханалар жүйесі	Шәкәрім Құдайбердіұлы, 25/3
49	Алматы	49	576321	№ 63 мектеп-гимназиясы	Лепсі, 38
50	Алматы	50	576340	№ 63 мектеп-гимназиясы	Лепсі, 38
51	Алматы	51	427784	«Нұр Орда» мектеп-лицейі	Қасым Аманжолов, 34
52	Алматы	52	347146	№ 72 мектеп-лицейі	Жұмекен Нәжімеденов, 8
53	Алматы	53	203465	№ 70 мектеп-лицейі	Майқайың, 1
54	Алматы	54	335621	Ыбырай Алтынсарин атындағы № 83 мектеп-гимназиясы	Ахмет Байтұрсынұлы, 35
55	Алматы	55	427789	«Нұр Орда» мектеп-лицей	Қасым Аманжолов, 34
56	Алматы	56	203253	№ 72 мектеп-лицей	Ахмет Байтұрсынұлы, 25
57	Алматы	57	576345	№ 72 мектеп-лицей	Ахмет Байтұрсынұлы, 25
58	Алматы	58	576325	Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайы	Бауыржан Момышұлы, 5
59	Алматы	59	576328	Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайы	Бауыржан Момышұлы, 5
60	Алматы	60	292025	№ 73 мектеп-лицей	А 191, 2
61	Алматы	61	246155	Мұқағали Мақатаев атындағы № 74 мектеп-гимназиясы	Темірбек Жүргенов, 29
62	Алматы	62	246043	Мұқағали Мақатаев атындағы № 74 мектеп-гимназиясы	Темірбек Жүргенов, 29
63	Алматы	307	971203	№ 93 мектеп-лицей	Жұмекен Нәжімеденов, 24
64	Алматы	308	346472	№ 72 мектеп-лицей	Жұмекен Нәжімеденов, 8
65	Алматы	309	576311	Қазақстан Республикасы Ұлттық музейі	Тәуелсіздік, 54
66	Алматы	310	576213	Қазақ ұлттық өнер университеті	Тәуелсіздік, 50
67	Алматы	311	576350	Мұхтар Әуезов атындағы № 86 мектеп-гимназиясы	Аманжол Бөлекпаев, 20
68	Алматы	323	335909	№ 32 мектеп-гимназия	Абылай хана, 25/3
69	Алматы	324	239343	Бейімбет Майлин атындағы № 52 мектеп-гимназиясы	Бурабай, 38
70	Алматы	325	208719	«Binom» мектеп лицейі	Ахмет Байтұрсынұлы, 49А
71	Алматы	326	292019	№ 44» орта мектебі	Нұрлыжол, 8
72	Алматы	327	239862	Астана қаласы әкімдігінің Орталықтандырылған кітапханалар жүйесі	Шәкәрім Құдайбердіұлы, 25/3
73	Алматы	328	525954	№ 64 мектеп лицейі	Ғабит Мүсірепов, 15
74	Алматы	329	576313	Қазақ ұлттық өнер университеті	Тәуелсіздік, 50
75	Алматы	330	335404	№ 91 мектеп-гимназиясы	Анатолий Храпатый, 10
76	Алматы	331	334783	Мұқағали Мақатаев атындағы № 74 мектеп-гимназиясы	Темірбек Жүргенов, 29
77	Алматы	332	576314	Мұхтар Әуезов атындағы № 86 мектеп-гимназиясы	Аманжол Бөлекпаев, 20
78	Алматы	333	334315	Ыбырай Алтынсарин атындағы № 83 мектеп-гимназиясы	Ахмет Байтұрсынұлы, 35
79	Алматы	355	576337	Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайы	Бауыржан Момышұлы, 5
80	Алматы	356	576323	№ 13 орта мектебі	Шалкөде, 5
81	Алматы	357	346349	«Binom» мектеп-лицейі	Ахмет Байтұрсынұлы, 49А
82	Алматы	358	346473	Мәшһүр Жүсіп атындағы №57 орта мектебі	Шалкөде, 5
83	Алматы	359	334606	Достық үйі	Бауыржан Момышұлы, 26
84	Алматы	360	336560	Достық үйі	Бауыржан Момышұлы, 26
85	Алматы	361	427786	«Нұр Орда» мектеп-лицейі	Қасым Аманжолов, 34
86	Алматы	362	576335	№ 72 мектеп-лицейі	Ахмет Байтұрсынұлы, 25
87	Алматы	363	576304	Мұхтар Әуезов атындағы № 86 мектеп-гимназиясы	Аманжол Бөлекпаев, 20
88	Алматы	364	971071	№ 93 мектеп-лицейі	Жұмекен Нәжімеденов, 24
89	Алматы	365	630272	Қазақстан Республикасы Ұлттық музейі	Тәуелсіздік, 54
90	Алматы	366	564055	Д.А. Қонаев атындағы колледж	Манас, 23/2
91	Алматы	367	336910	Ыбырай Алтынсарин атындағы № 83 мектеп-гимназиясы	Ахмет Байтұрсынұлы, 35
92	Байқоңыр	63	576117	Ж. Жабаев атындағы №4 мектеп-гимназия № 4	Шәкен Айманов, 3
93	Байқоңыр	64	576073	Ж. Жабаев атындағы №4 мектеп-гимназия № 4	Шәкен Айманов, 3
94	Байқоңыр	65	576032	Ж. Жабаев атындағы №4 мектеп-гимназия № 4	Шәкен Айманов, 3
95	Байқоңыр	66	202965	«Жастар» жастар сарайы	Республика, 34
96	Байқоңыр	67	354769	«Жастар» жастар сарайы	Республика, 34
97	Байқоңыр	68	576154	№ 31 мектеп-гимназиясы	Кенесары, 49
98	Байқоңыр	69	576153	№ 31 мектеп-гимназиясы	Кенесары, 49
99	Байқоңыр	70	536988	Ж.Ташенов атындағы № 10 мектеп-гимназиясы	Мәлік Ғабдуллин, 7
100	Байқоңыр	71	576140	Ж.Ташенов атындағы № 10 мектеп-гимназиясы	Мәлік Ғабдуллин, 7
101	Байқоңыр	72	334774	№ 54 мектеп-лицейі	Шолпан Иманбаева, 4
102	Байқоңыр	73	335930	№ 54 мектеп-лицейі	Шолпан Иманбаева, 4
103	Байқоңыр	74	440612	№ 27 мектеп-лицейі	Таха Хусейна, 5/1
104	Байқоңыр	75	440352	№ 27 мектеп-лицейі	Таха Хусейна, 5/1
105	Байқоңыр	76	988482	«Астана шаруашылық басқару» ЖШС	Жұмабек Тәшенев, 25
106	Байқоңыр	77	346581	«Республикалық каратэ орталығы» ЖШС	Жұмабек Тәшенев, 7/2
107	Байқоңыр	78	521261	Экономикалық-заң колледжі	Альмухана Сембинова, 23
108	Байқоңыр	79	239886	Технологиялық колледж	Сәкен Сейфуллин, 59
109	Байқоңыр	80	239233	Технологиялық колледж	Сәкен Сейфуллин, 59
110	Байқоңыр	81	673274	№ 26 «Үміт» балабақшасы	Генерал Сабыр Рақымов, 33
111	Байқоңыр	82	334498	№ 54 мектеп-лицейі	Шолпан Иманбаева, 4
112	Байқоңыр	83	354697	«Казпотребсоюз» жоғары сауда-экономикалық колледжі	Кенесары, 60
113	Байқоңыр	84	371060	Т.Айбергенов атындағы №16 орта мектеп	Кенесары, 81
114	Байқоңыр	85	372139	Т.Айбергенов атындағы №16 орта мектеп	Кенесары, 81
115	Байқоңыр	86	576024	№ 5 гимназия	Жәнібек Тархан, 16
116	Байқоңыр	87	239447	Абай атындағы № 87 мектеп-гимназия	Амангелді Иманов, 37
117	Байқоңыр	88	373042	Қазақ экономика, қаржы және халықаралық сауда университеті	Ахмета Жубанова, 7
118	Байқоңыр	89	371101	Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті	Александра Пушкина, 11
119	Байқоңыр	90	371108	Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті	Александра Пушкина, 11
120	Байқоңыр	91	988185	Абай атындағы № 87 мектеп-гимназия	Амангелді Иманов, 37
121	Байқоңыр	92	274016	«Астана су арнасы» ШЖҚ МКК	Абай, 103
122	Байқоңыр	93	379015	«Астана су арнасы» ШЖҚ МКК	Абай, 103
123	Байқоңыр	94	988518	Құрылыс-техникалық колледжі	Әл-Фараби, 53/3
124	Байқоңыр	95	335216	№ 55 орта мектебі	Жаһанша Досмұхамедұлы, 2
125	Байқоңыр	96	415897	Шипагер медициналық колледжі	Чехоева, 14/1
126	Байқоңыр	97	335149	№ 34 орта мектебі	Тайбурыл, 23
127	Байқоңыр	98	988850	№ 23 орта мектебі	Тайбурыл, 17
128	Байқоңыр	99	986153	№ 21 орта мектебі	Кошке Кемеңгерұлы, 4
129	Байқоңыр	100	988011	№ 21 орта мектебі	Кошке Кемеңгерұлы, 4
130	Байқоңыр	101	239050	№ 49 орта мектебі	Сарыадыр, 3
131	Байқоңыр	102	239841	№ 49 орта мектебі	Сарыадыр, 3
132	Байқоңыр	103	239401	№ 49 орта мектебі	Сарыадыр, 3
133	Байқоңыр	334	987013	№ 2 балалар музыкалық мектебі	Шәкен Айманов, 8
134	Байқоңыр	335	239573	№ 8 мектеп-лицей	Сәкен Сейфуллин, 50
135	Байқоңыр	336	239003	№ 8 мектеп-лицей	Сәкен Сейфуллин, 50
136	Байқоңыр	337	998070	Абай атындағы № 87 мектеп-гимназия	Амангелді Иманов, 37
137	Байқоңыр	338	224234	Н. Әбдіров атындағы №33 балабақша – бастауыш мектебі	Жаһанша Досмұхамедұлы, 2
138	Есіл	104	346809	А. Құрманов атындағы № 17 мектеп-гимназиясы	Қабанбай Батыр, 9/1
139	Есіл	105	345216	Астана халықаралық университеті	Қабанбай Батыр, 8
140	Есіл	106	576111	№ 24 орта мектебі	Арнасай, 127
141	Есіл	107	576030	Республикалық физика-математикалық мектебі	Түркістан, 2/1
142	Есіл	108	576049	Ә.Бөкейхан атындағы мектеп-лицей	Түркістан, 10/1
143	Есіл	109	576087	№ 75 мектеп-гимназиясы	Мәңгілік ел, 28/1
144	Есіл	110	576002	«Қазақстан темір жолы»АҚ	Дінмұхамед Қонаев, 6
145	Есіл	111	542521	Ұлттық академиялық кітапхана	Достық, 11
146	Есіл	112	789132	«ҚазМұнайГаз» ҰК»АҚ	Қабанбай Батыр, 19
147	Есіл	113	576205	№ 66 мектеп-лицей	Дінмұхамед Қонаев, 33/1
148	Есіл	114	576096	№ 71 мектеп-лицей	Ілияс Омаров, 4
149	Есіл	115	576040	Quantum STEM School	Е 899, 2
150	Есіл	116	576114	№ 69 мектеп-гимназиясы	Исатай Батыр, 141

151	Есіл	117	576119	№ 69 мектеп-гимназиясы	Исатай Батыр, 141
152	Есіл	118	445880	№ 59 мектеп-лицейі	Сауран, 5/1
153	Есіл	119	445857	№ 59 мектеп-лицейі	Сауран, 5/1
154	Есіл	120	576035	«Қазақтелеком» АҚ	Сауран, 12
155	Есіл	121	576003	Физика-математикалық бағыттағы Назарбаев Интеллектуалдық мектебі	Хусейн бен Талал, 21
156	Есіл	122	576158	«ҚазМұнайГаз» Қайта өңдеу және маркетинг» АҚ	Тұран, 1
157	Есіл	123	238693	№ 82 «Дарын» мамандандырылған лицейі	Ұлы Дала, 27/2
158	Есіл	124	576109	Кәсіби-техникалық колледж	Қорғалжын, 22
159	Есіл	125	576120	«SMART» Бизнес-орталығы	Қорғалжын, 3
160	Есіл	126	576016	№ 79 мектеп-лицейі	Мақсұт Нәрікбаев, 3
161	Есіл	127	576008	№ 79 мектеп-лицейі	Мақсұт Нәрікбаев, 3
162	Есіл	128	576147	«Binom school» мектеп-лицейі	Е 20, 5
163	Есіл	129	576017	№ 78 мектеп-гимназиясы	Е 11, 8
164	Есіл	130	558203	«Jysan Bank» АҚ	Сарайшық, 5А
165	Есіл	131	435260	Ә. Бөкейхан атындағы № 76 мектеп-лицей	Түркістан, 10/1
166	Есіл	132	224521	№ 89 мектеп-лицейі	Сауран, 11
167	Есіл	133	576064	«Есіл» ауданы халқына қызмет көрсету орталығы	Мәңгілік ел, 30
168	Есіл	134	576090	№ 45 орта мектебі	Ұшқыштар, 8/1
169	Есіл	135	576133	№ 84 «Кәусар» бөбекжай-балабақшасы	38, 2
170	Есіл	136	576098	№88 мектеп-лицейі	Е 321, 18
171	Есіл	313	576036	«Дортранском біліктілікті арттыру институты» ЖШС	Сарытоғай, 9/1
172	Есіл	314	524381	«Көрме» жиһаз орталығы	Достық, 3
173	Есіл	315	576037	Jekpe-Jek Saraiy	Қабанбай Батыр, 43
174	Есіл	316	238640	№ 82 «Дарын» мамандандырылған лицейі	Ұлы Дала, 27/2
175	Есіл	317	576047	№ 78 мектеп-гимназиясы	Е 11, 8
176	Есіл	318	988179	Шейха Халифа бен Заида аль-Нахаян атындағы №84 мектеп-лицейі	Ұлы Дала, 7/1
177	Есіл	319	576038	«Baby Village» балабақшасы	Е233, 2
178	Есіл	339	576132	Астаналық цирк	Қабанбай Батыр, 5
179	Есіл	340	576039	«Зеленый квартал» тұрғын үй кешені, «BI-Group» кеңсесі	Сығанақ, 17М
180	Есіл	341	576041	«Астана Балет» театры	Ұлы Дала, 9
181	Есіл	342	576019	№ 77 мектеп-гимназиясы	Мәңгілік ел, 22/1
182	Есіл	343	576031	Jekpe-Jek Saraiy	Қабанбай Батыр, 43
183	Есіл	344	988703	Шейха Халифа бен Заида аль-Нахаян атындағы №84 мектеп-лицейі	Ұлы Дала, 7/1
184	Есіл	345	576157	«Binom school» мектеп-лицейі	38, 40А
185	Есіл	346	985694	«Білім-Инновация» мектеп-лицейі	Турара Рыскулова, 14
186	Есіл	347	203447	Шейх Тамима бен Хамада аль-Тани атындағы №85 мектеп-лицейі	Қабанбай Батыр, 56/1
187	Есіл	368	576034	Республикалық физика-математикалық мектебі	Түркістан, 2/1
188	Есіл	369	576082	№ 75 мектеп-гимназиясы	Мәңгілік ел, 28/1
189	Есіл	370	576042	№ 77 мектеп-гимназиясы	Мәңгілік ел, 22/1
190	Есіл	371	576144	«КазТрансГаз» АҚ, «Болашақ» бизнес-орталығы	Алихан Бокейхан, 12
191	Есіл	372	446340	Қолжазбалар және сирек кітаптар ұлттық орталығы	Нұржол, 12
192	Есіл	373	576086	«Алау» мұзайдыны сарайы	Қабанбай Батыр, 47
193	Есіл	374	576092	«Сарыарқа» велотрекі	Қабанбай Батыр, 45А
194	Есіл	375	576142	«Сарыарқа» велотрекі	Қабанбай Батыр, 45А
195	Есіл	376	238918	№ 82 «Дарын» мамандандырылған лицейі	Ұлы Дала, 27/2
196	Есіл	377	576151	Кәсіби-техникалық колледж	Коргалжын, 22
197	Есіл	378	725826	Қазақ технология және бизнес университеті	Қайым Мухамедханов, 37А
198	Есіл	379	576112	№ 81 «Astana English School» мамандандырылған гимназиясы	Ілияс Омаров, 2
199	Есіл	380	576106	№ 81 «Astana English School» мамандандырылған гимназиясы	Ілияс Омаров, 2
200	Есіл	381	224167	Қазақ технология және бизнес университеті	Қайым Мухамедханов, 37А
201	Есіл	382	576094	Quantum STEM School	Е 899, 2
202	Есіл	383	576084	№ 71 мектеп-лицейі	Ілияс Омаров, 4
203	Есіл	384	576079	№ 78 мектеп-гимназиясы	Е 11, 8
204	Есіл	385	576065	«Binom school» мектеп-лицейі	Е 20, 5
205	Есіл	386	576067	«Binom school» мектеп-лицейі	Төле би, 42
206	Есіл	387	576069	«Binom school» мектеп-лицейі	Төле би, 42
207	Есіл	388	576070	«Binom school» мектеп-лицейі	Төле би, 42
208	Есіл	389	576071	«Барыс» арена алаңы	Тұран, 57
209	Есіл	390	576072	«Барыс» арена алаңы	Тұран, 57
210	Есіл	391	354721	«Есіл» аудандық қызмет көрсету орталығы	Тұран, 37/9
211	Есіл	392	576018	№79 мектеп-лицейі	Мақсұт Нәрікбаев, 3
212	Есіл	393	576137	«Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театры	Дінмұхамед Қонаев, 1
213	Есіл	394	576162	«Абат» бизнес-орталығы	Родниковый, 1/1
214	Есіл	395	354738	№89 мектеп-лицейі	Сауран, 11
215	Есіл	396	576074	Астана қаласындағы халықаралық мектебі	Түркістан, 32/1
216	Есіл	397	576075	Астана қаласындағы халықаралық мектебі	Түркістан, 32/1
217	Есіл	398	576076	Астана қаласындағы халықаралық мектебі	Түркістан, 32/1
218	Есіл	399	576044	«NEOTECH DIGITAL SCHOOL» жеке мектебі	Ілияс Омаров, 10
219	Есіл	400	576163	«Binom school» мектеп-лицейі	38, 9/5
220	Есіл	401	576078	«Astana Garden School» жеке мектебі	Алихан Бокейхан, 34
221	Есіл	402	576149	«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ	Мәңгілік ел, 55А
222	Есіл	403	576146	«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ	Мәңгілік ел, 55А
223	Есіл	404	576089	№88 мектеп-лицейі	Е 321, 18
224	Есіл	405	576099	Тамима бен Хамад аль-Тани атындағы №85 мектеп-лицейі	Қабанбай Батыр, 56/1
225	Есіл	406	576150	«Binom school» мектеп-лицейі	38, 40А
226	Есіл	407	576156	«Binom school» мектеп-лицейі	38, 40А
227	Есіл	408	576131	№ 69 мектеп-гимназияы	Исатай Батыр, 141
228	Сарыарқа	137	324008	М.Өтемісұлы атындағы Оқушылар сарайы	Азербайжан Мамбетов, 1
229	Сарыарқа	138	576118	«Астана» концерттік залы	Кенесары, 32
230	Сарыарқа	139	576129	«Астана» концерттік залы	Кенесары, 32
231	Сарыарқа	140	208571	№11 мектеп-лицейі	Абай, 6
232	Сарыарқа	141	271416	Ш.Құдайбердіұлы атындағы №56 мектеп-лицейі	Челюскинцев, 29/1
233	Сарыарқа	142	230018	№35 мектеп-лицейі	Абай, 9/1
234	Сарыарқа	143	576134	«Зерде» дарынды балаларға арналған мектебі	Сарыарқа, 20
235	Сарыарқа	144	321072	Қалибек Қуанышбаев атындағы Мемлекеттік академиялық қазақ музыкалық драма театры	Ж.Омарова, 47Б
236	Сарыарқа	145	335096	Мектеп-гимназия 3	Республика, 35
237	Сарыарқа	146	503264	Мектеп-гимназия № 2	Сәкен Сейфуллин, 19
238	Сарыарқа	147	444290	Медициналық университет «Астана»	Сарыарқа, 33
239	Сарыарқа	148	203992	Мектеп-гимназия № 7	Бөгенбай Батыр, 57
240	Сарыарқа	149	203364	Балалар музыка мектебі № 1	Желтоқсан, 36
241	Сарыарқа	150	335729	Қазақ ұлттық өнер университеті	Жеңіс, 33
242	Сарыарқа	151	347216	№ 18 ОМ	Бөгенбай Батыр, 17
243	Сарыарқа	152	208693	№ 18 ОМ	Бөгенбай Батыр, 17
244	Сарыарқа	153	334425	Мектеп-гимназия № 65	187, 18/4
245	Сарыарқа	154	336147	С.Сейфуллин атындағы мектеп-гимназия № 80	Шәймерден Қосшығұлұлы, 17/2
246	Сарыарқа	155	336151	«Білім-инновация» дарынды қыздарға арналған лицей-интернат» КМК	187, 18/4
247	Сарыарқа	156	203147	№ 58 «Өркен» балабақша	187, 20/6
248	Сарыарқа	157	336083	Мектеп-гимназия № 67	Шәймерден Қосшығұлұлы, 23/1
249	Сарыарқа	158	203150	«Білім-инновация» дарынды қыздарға арналған лицей интернат» КМК	187, 17
250	Сарыарқа	159	345478	Гимназия № 6	Бөгенбай Батыр, 47/1
251	Сарыарқа	160	576123	Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің спорт кешені	Ықылас Дүкенұлы, 23
252	Сарыарқа	161	576127	Астана қаласы мемлекеттік кірістер бойынша Департаменті	Республика, 52
253	Сарыарқа	162	203049	Политехникалық колледж	Бейбітшілік, 39
254	Сарыарқа	163	539468	«Астана» медицина университеті	Бейбітшілік, 49А
255	Сарыарқа	164	203887	Мектеп-лицей № 15	Сарыарқа, 48/1
256	Сарыарқа	165	393821	№ 14 «Ақбөпе» балабақшасы	Мәскеу, 29/4
257	Сарыарқа	166	271803	Мектеп- гимназия № 14	Мәскеу, 23
258	Сарыарқа	167	271062	Мектеп- гимназия № 14	Мәскеу, 23
259	Сарыарқа	168	203069	№ 14 "Ақбөпе" балабақша	Мәскеу, 28А
260	Сарыарқа	170	576130	Мектеп-лицей № 62	Мәскеу, 41
261	Сарыарқа	171	335227	"№ 46 бала бақша-мектеп -гимназия" кешені	Әлия Молдағұлова, 35
262	Сарыарқа	172	576128	«Туран - Астана» университеті	Ықылас Дүкенұлы, 29
263	Сарыарқа	173	226039	«Туран - Астана» университеті	Ықылас Дүкенұлы, 29
264	Сарыарқа	175	381108	С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің спорт кешені	Григорий Потанин, 16/1
265	Сарыарқа	176	336736	«Жастар» театры	Ілияс Есенберлин, 10
266	Сарыарқа	177	381074	С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті	Жеңіс, 62
267	Сарыарқа	178	382148	Қазақ гуманитарлық-заң университеті гуманитарлық-заң колледжі	Ілияс Есенберлин, 27
268	Сарыарқа	179	292012	№ 25 ОМ	Ыбырай Алтынсарин, 9
269	Сарыарқа	180	383418	Көлік және и коммуникация колледжінің студенттер үйі	Александра Затаевича, 12
270	Сарыарқа	181	381196	СШ № 36	Карасай Батыра, 7
271	Сарыарқа	182	336380	«Жастар» театры	Ілияс Есенберлин, 10
272	Сарыарқа	183	307583	№ 36 ОМ	Карасай Батыра, 7
273	Сарыарқа	184	203314	№ 61 ОМ	Конституция, 33
274	Сарыарқа	185	203116	Мектеп-гимназия № 26	Конституция, 24
275	Сарыарқа	186	203088	Көлік және коммуникация жоғары колледжі	Конституция, 10
276	Сарыарқа	187	336440	І.Жансүгіров атындағы № 58 мектеп-гимназия	Ақан Сері, 22
277	Сарыарқа	188	336610	І.Жансүгіров атындағы № 58 мектеп-гимназия	Ақан Сері, 22
278	Сарыарқа	189	203467	Көлік және коммуникация жоғары колледжі	Конституция, 10
279	Сарыарқа	190	203712	№ 20 ОМ	Карталинская, 62
280	Сарыарқа	191	203584	№ 20 ОМ	Карталинская, 62
281	Сарыарқа	192	336128	І.Жансүгіров атындағы № 58 мектеп-гимназия	Ақан Сері, 22
282	Сарыарқа	193	203394	№94 мектеп-гимназия	Тамшалы, 32
283	Сарыарқа	194	334641	№94 мектеп-гимназия	Тамшалы, 32
284	Сарыарқа	195	238714	Балалар мен жасөспірімдердің туризм және өңіртану орталығы	Тамшалы, 24
285	Сарыарқа	196	576138	Ә.Марғұлан атындағы № 40 мектеп-лицей	Дулата Бабатайулы, 24
286	Сарыарқа	197	203085	№ 41 ОМ	Ардагерлер, 1А
287	Сарыарқа	198	576148	«Наз» мемлекеттік би театры МКҚК	Алмалық, 1
288	Сарыарқа	199	576143	№ 60 мектеп-лицей	Степана Кубрина, 21/1
289	Сарыарқа	200	336739	№ 65 мектеп-гимназия	187, 18/4
290	Сарыарқа	201	336817	С.Сейфуллин атындағы №80 мектеп-гимназия	Шәймерден Қосшығұлұлы, 17/2
291	Сарыарқа	202	271040	№ 65 "Бал бала" балабақшасы	Қараменде би Шақаұлы, 5/1
292	Сарыарқа	203	345807	М.Дулатұлы атындағы № 68 мектеп-гимназия	Құсмұрын, 2
293	Сарыарқа	204	302364	М.Дулатұлы атындағы№ 68 мектеп-гимназия	Құсмұрын, 2
294	Сарыарқа	321	576135	№ 35 мектеп-лицей	Абай, 9/1
295	Сарыарқа	322	336529	№ 67 мектеп-гимназия	Шәймерден Қосшығұлұлы, 23/1
296	Сарыарқа	348	292271	М.Дулатұлы атындағы № 68 мектеп-гимназия	Құсмұрын, 2
297	Сарыарқа	349	239735	Ш.Құдайбердіұлы атындағы №56 мектеп-лицей	Челюскинцев, 29/1
298	Сарыарқа	350	203065	№ 60 мектеп-лицей	Степана Кубрина, 21/1
299	Сарыарқа	351	576139	№ 11 мектеп-лицей	Сарыарқа, 20
300	Сарыарқа	352	336055	№ 72 "Жанарым" балабақша	Шәймерден Қосшығұлұлы, 13/3
301	Сарыарқа	353	576145	№ 60 мектеп-лицей	Степана Кубрина, 21/1
302	Сарыарқа	354	381276	Менеджмент және бизнес колледжі	Жеңіс, 68А
303	Сарыарқа	409	247009	Техникалық колледж	187, 19
304	Сарыарқа	410	576136	« «Білім-инновация» дарынды қыздарға арналған» лицей-интернат КМК	187, 17

Газетіміздің келесі саны 2022 жылдың 27 қазаны күні шығады.

№125-126 (4404) 22/10/2022 Сенбі

САРЫАРҚА САҢЛАҒЫ

Ұлттық академиялық кітапханада ақын, жазушы, публицист Нұрғожа Ораздың 90 жылдығына арналған әдеби-рухани еске алу іс-шарасы өтті.

Ғалым ҚОЖАБЕКОВ

Тағылымды іс-шараның басында жұртшылық назарына торқалы жасқа толған көрнекті ақынның өмірі мен шығармашылық жолы туралы бейнебаян ұсынылды.

Ақтаңгер ақын Серік Тұрғынбекұлы торқалы жасқа толған ақынның қазақ әдебиетіндегі айшықты ізі жайында жүрекжарды сөзін айтып, өзінің әдебиет әлеміне келуіне Нұрғожа Ораздың тікелей ықпалы болғанын тебіреніспен жеткізді. Мемлекет және қоғам қайраткері Светлана Жалмағанбетова ақынның қоғамдық қайраткерлігін, солтүстік аймақтағы тіл мен өнердің дамуына жанкештілікпен үлес қосқанын айрықша атап өтті.

Қазақтың белгілі қаламгерлері Шәрбану Бейсенова, Роза Мұқанова, Қайсар Әлім, Жабал Ерғалиев, Жарасбай Сүлейменов, Баянғали Әлімжанов, Жылқыбай Жағыпарұлы, Мағжан Садыханұлы Сарыарқаның саңлағына баланған ақынның шығармашылық жетістіктері мен адамгершілік қасиеттері туралы тебіреніп әңгімеледі. Сондай-ақ Нұрекеңнің туған ауылынан келген меймандар мен шарапатын көрген шәкірттері де ыстық ықыластарын білдірді.

Іс-шара барысында Нұрғожа Ораздың өмірі мен шығармашылығына арналып шығарылған «Ғибратты ғұмыр» және «Весна души моей...» кітаптарының тұсауы кесілді.

Соңында Қазақ өнер университетінің жастары Нұрғожа Ораздың шығармашылығынан әдеби-композициялық қойылымдар орындап, кештің мән-мазмұнын айшықтап тұрды.

ЕСКЕРТКІШ-ТАҚТА ОРНАТЫЛДЫ

Астанада белгілі ақын, ҚР Мәдениет қайраткері Марфуға Бектемірова тұрған үйге ескерткіш-тақта орнатылды.

Индира БЕРЖАНОВА

Өмірден ерте өткен қаламгердің ескерткіш-тақтасы Абылайхан даңғылы, 49/3 мекенжайында орнатылды. Бұл үйде жазушының құнды еңбектері өмірге келген еді.

Ескерткіш-тақтаны ашу салтанатында Астана қаласы мәслихатының хатшысы Ерлан Каналимов аққан жұлдыздай дүниеден ерте кеткен ақынның шығармашылық жолы халық жадынан ұмытылмайтынын атап өтті.

– Марфуға апайымыз қамшының сабындай қысқа ғұмырында елдік мәселелерге белсене араласып, тамаша өлеңдер шығарумен қатар публицистика жанрында да өзіндік қолтаңбасын қалдыра білді. Шығармалары қазақ поэзиясының үздік туындыларының қатарынан орын алды. Былтыр елорда төрінде ақынды еске алуға арналған әдеби кеш өтіп, өлеңдер жинағы жарыққа шыққан болатын.

Қазақта «Жақсының аты, ғалымның хаты өлмейді» деген даналық бар. Аға буынды ұлықтау, олардың құрметіне ескерткіш орнату, мемориалдық тақта ашу – біздің оларға деген шынайы құрметіміз бен ыстық ілтипатымыздың көрінісі. Өзінің күш-қуаты мен білімін туған елінің игілігіне жұмсайтын асыл азаматтарды ұлықтау ісі алдағы уақытта да жалғаса бермек, – деді Е.Каналимов.

Бұқара ақынның қазақ поэзиясына тың тыныс, шалқар шабыт әкелгенін жарыса айтты. Солардың бірі – 6 жыл Марфуға Бектеміровамен журналистиканың қара шаңырағы – Қазақ ұлттық университетінде бірге білім алған белді прозашы, журналист Әлібек Асқар ерекше естеліктерімен бөлісіп, ақынның шығармаларын қазақ әдебиетіне қосылған көркем дүниелер деп атап өтті.

Қаламгер қауым мен әдебиет сүйер оқырман қатысқан жиын барысында ҚР Оқу-ағарту вице-министрі Ғани Бектайұлы, Amanat партиясы Астана қалалық филиалының атқарушы хатшысы Берік Жакенов, Қазақстан Жазушылар одағының хатшысы Дәулеткерей Кәпұлы, Ақмола облысы Мәдениет басқармасының басшысы Айгүл Сәбитова мен өзге де зиялы қауым өкілдері сөз сөйледі.

МЕРЕКЕГЕ – КҮЙ-ТАРТУ

Ел мерейін асқақтатқан Республика күні қарсаңында елордалық оқушылар да қала деңгейінде атқарылып жатқан шаралардан шет қалмады. Мәселен, Астана қаласы Сарыарқа ауданына қарасты жалпы орта білім беретін мектептердің шәкірттері мереке аясында ұлттық өнерді ұлықтауға үлес қосып, өнерін паш етті.

Әл-Фараби атындағы Оқушылар сарайында «Күмбірлеген домбыра» тақырыбымен өткен шарада дарынды да талантты жас өнерпаздар бір мезетте күй атасы Құрманғазының «Балбырауын» күйін орындады. Ғимарат ішін ерекше күйге бөлеген 100 орындаушының бұл бастамасы елімізге деген ұлағат, биылдан бастап қайта тойлана бастаған ұлық мерекеге деген құрмет деп білеміз.

Сан ғасырлық тарихы бар халқымыздың мәдени мұрасын ұлықтау арқылы өскелең ұрпақты ұлтжандылыққа, Отанын қастерлеуге баулып келеміз. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әрдайым жастардың толыққанды білім алуына, рухани жетіліп, жаңа қоғамда бәсекеге қабілетті болуына айрықша мән беріп келеді. Сондықтан бүгінгі шарада Құрманғазының күйін нақышына келтіріп орындаған бұл шәкірттеріміз болашақта да «Жаңа Қазақстанның» дамуына өз үлесін қосып, ата-баба мұрасын ардақтап өтетініне сенімім мол.

Жұлдыз НАЙМАНБАЕВА,
Ә.Марғұлан атындағы №40
мектеп-лицейінің мұғалімі

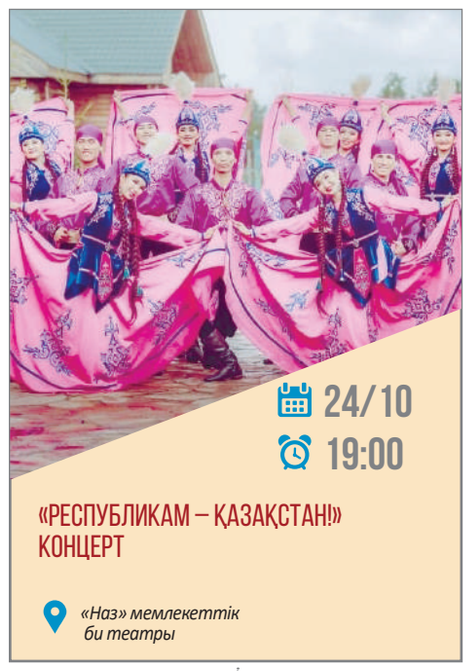

НЕ? ҚАЙДА? ҚАШАН?

www.astana-akshamy.kz

Редакция қолжазба иелерінің пікірлері мен көзқарасын бөлісуі шарт емес.

ELORDA AQPARAT

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 23.05.2018 ж. тіркеліп, №17120-Г куәлігі берілген.
Меншік иесі: «Elorda Aqparat» ЖШС

Директор – **Олжас СЫДЫҚБЕК**

Бас редактор – **Еркін ҚЫДЫР**

Бас редактордың орынбасары – **Ғалым ҚОЖАБЕКОВ**

Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.

Газет сейсенбі, бейсенбі және сенбі күндері шығады.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.

Газет «ASTANA AQSHAMY» газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды.

Тираж – 5100. Апталық таралымы – 15 300

Тапсырыс №125-126

Баспахана: Астана қаласы, Бейбітшілік көшесі, 8. 5-кеңсе «KOMEK INV» ЖШС

Редакция мекенжайы:
010000, Астана қаласы,
Достық көшесі, 13, «Нұрсая-2» ТК

Қабылдау бөлмесі:
тел./факс: +7 (7172) 42-43-81
Тілшілер бөлімі: 42-41-03
Жарнама: 42-43-52
Va-reklama@mail.ru

aqsham1990@mail.ru

Кезекші редактор – **Райхан РАХМЕТОВА**

ASTANA AQSHAMY